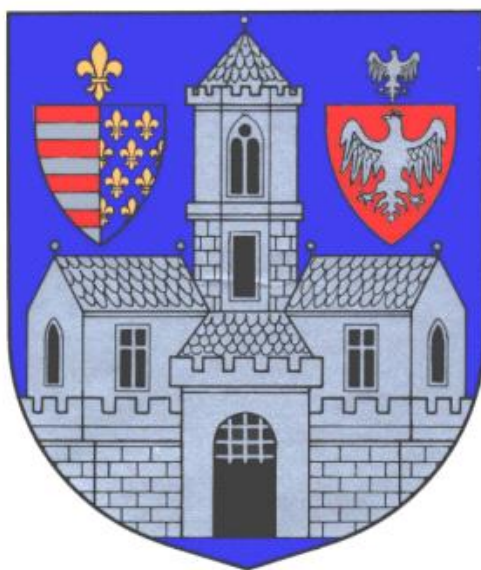

ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER

SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓ FELÜLVIZSGÁLATA

Készítette: Szociális Főosztály

2024.

A felülvizsgálat időszaka: 2022-2023

Otthonunk Óbuda- Békásmegyer

1.	Bevezetés	4
2.	Jogszabályok, jogszabályi változások és önkormányzati válaszok	5
2.1.	A szociálpolitika területét érintő és az intézmények működésével összefüggő fontosabb jogszabályok.....	5
2.2.	Változások és önkormányzati válaszok	7
3.	A lakosság szám alakulása, a korösszetétel, a szolgáltatások iránti igények.....	14
4.	Az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete	14
4.1	A pénzbeli- és természetbeni támogatások rendszere.....	15
4.2	A szociális szolgáltatások jelenlegi rendszere	23
4.2.1	Óbudai Egyesített Bölcsődék	26
4.2.2	Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ.....	28
4.2.3	Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ	32
4.2.4	Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény.....	34
4.2.5	Együttműködés civil és egyházi szervezetekkel	38
4.3	A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések.....	39
4.4	Kerületi fórumok.....	39
5.	Költségvetés	43
5.1	Pénzbeli támogatásokra fordított összeg (eFt)	43
5.2	Intézmények költségvetése (eFt).....	44
5.3	Civil és egyházi szervezetek — Szociális Főosztály kiadásai között szereplő — támogatása (eFt).....	46
6.	2021 óta elért eredmények	47
6.1	A 2021-es felülvizsgálat ajánlásainak teljesülése	47
7.	Ütemterv a tervek, feladatok végrehajtásához, szolgáltatások biztosításához.....	51
8.	Összefoglalás	54

1. Bevezetés

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglaltaknak megfelelően 2005-ben elkészítette a Szociálpolitikai Konceptióját, az I. felülvizsgálatra 2009-ben került sor.

A szakmai anyagok – a jogszabályban foglaltakkal összhangban – a helyi igények által meghatározottan, az ellátási kötelezettség teljesítésére figyelemmel, a rászorulóknak valamennyi csoportjára kiterjedően, a széles szolgáltatási palettát bemutatva, adekvátan tartalmazzák a terület működtetési, finanszírozási és fejlesztési feladatait.

A törvény továbbra is előírta a fenntartók számára a felülvizsgálati és aktualizálási kötelezettséget, ezt figyelembe véve már 2013-ban megkezdődött a Konceptió újabb felülvizsgálata. Ebbe a munkába kapcsolódott be 2016-ban az Önkormányzat által megbízott Heliothis Szolgáltató Kft.. A külsős szakértők a Polgármesteri Hivatal Szociális Szolgáltató Főosztályának vezetőivel, munkatársaival, valamint a kerületben szociális szolgáltatást nyújtó civil, egyházi és önkormányzati szervezetekkel és intézményekkel együttműködve készítették el az újabb szakmai anyagot. Ennek eredményeként új elnevezéssel, egységes szerkezetű – az Szt. 92. § (3) bekezdését figyelembe vevő – dokumentum született. A Képviselő-testület a 2016. június 17. napján tartott ülésén, a 383/2016.(VI.17.) számú határozatával fogadta el Óbuda-Békásmegyer Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját.

2017. február 17-től a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 111/A. § (5) bekezdése írja elő, hogy „A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.”

A tartalmi keretekre vonatkozó előírásokat a Rendelet tartalmazza:

- a lakosságszám alakulása, a korösszetétel, a szolgáltatások iránti igények,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete, az ütemterve a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatai, az esetleges együttműködés keretei,
- az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségessége.

A Rendelet értelmében a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az Önkormányzat két évente felülvizsgálja. A legutóbbi felülvizsgálatról a Képviselő-testület 2019. február 7-ei ülésén döntött. A világjárvánnyal kapcsolatos korlátozó intézkedésekre tekintettel a kötelező felülvizsgálatot leghamarabb 2021 novemberében tudtuk elvégezni.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottsága a 10/2022. (I.25.) határozatával fogadta el a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió felülvizsgálatát.

Jelen szakmai anyagot a bekövetkezett jogszabályi változásokhoz igazodva, az elmúlt időszak eredményeit és kihívásait alapul véve aktualizáltuk és a jövőbeli elképzeléseinket fogalmaztuk meg.

A felülvizsgálat során áttekintettük a kerületi szociális ellátórendszer működését, választ kerestünk a szolgáltatásfejlesztést érintő kérdésekre.

A felülvizsgálat célja a Budapest III. kerületében élő, rászoruló személyek részére biztosítandó szociális szolgáltatások feladatainak összegzése, a biztosított ellátási formák megszervezésével, valamint fejlesztésével kapcsolatos önkormányzati feladatok meghatározása.

A helyi szociálpolitika kiemelt célcsoportjai az időskorúak, az aktív korú nem foglalkoztatottak, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a gyermekes családok, a fogyatékosokkal élők, a krónikus betegek, a pszichiátriai betegek, a szenvedélybetegek és családtagjaik, valamint a hajléktalan személyek.

Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata - mint fenntartó - szigorú szabályozás és szakmai programok alapján biztosítja a kötelező és az önként vállalt szociális szolgáltatásait. A koncepció felülvizsgálata garancia arra, hogy az intézményrendszer szükségletekre reagáló, a változó igényekhez alkalmazkodó elemekből álljon.

A most elkészült felülvizsgálati anyagban a korábbi felülvizsgálatban szereplő, még aktuális feladatok és a legutóbbi időszak változásait figyelembe vevő új tervek, célkitűzések is megjelennek.

A koncepció felülvizsgálati anyagát az intézmények vezetőinek és a nemzetiségi önkormányzatoknak véleményezés céljából megküldtük, az általuk tett észrevételek, javaslatok is részét képezik a szakmai anyagnak.

2. Jogszabályok, jogszabályi változások és önkormányzati válaszok

2.1. A szociálpolitika területét érintő és az intézmények működésével összefüggő fontosabb jogszabályok

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (a továbbiakban: Szt.)
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.)
- Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.)
- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
- A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011.(XII. 31.) Korm. rendelet
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény
- A hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollattartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény

- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet
- A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény
- Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény
- Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
- Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet
- A kormányzati funkciók és államháztartási szakágazatok osztályozási rendjéről szóló 15/2019. (XII. 7.) PM rendelet
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről szóló 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet
- A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény
- Az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
- A súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet
- A munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002.(II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet)
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet
- A gondozási szükséglet, valamint az egészségi állapoton alapuló szociális rászorultság vizsgálatának és igazolásának részletes szabályairól szóló 36/2007. (XII. 22.) SZMM rendelet
- A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről szóló 415/2015. (XII. 23.) Korm. rendelet
- A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet
- A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi

- szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet
- A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról szóló 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet
  - A közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről szóló 335/2005. (XII. 29.) Korm. rendelet
  - A Nemzeti Szociálpolitikai Intézetről szóló 610/2020. (XII. 18.) Korm. rendelet
  - Az Integrált Jogvédelmi Szolgálatról szóló 381/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet
  - A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóságról szóló 316/2012. (XI. 13.) Korm. rendelet
  - A szépkorúak jubileumi köszöntéséről szóló 255/2008. (X. 21.) Korm. rendelet
  - A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény
  - A pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
  - Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet
  - A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról szóló 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet
  - A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet
  - A vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet
  - A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény
  - A menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény végrehajtásáról szóló 301/2007. (XI. 9.) Korm. rendelet
  - A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006. (III. 27.) Korm. rendelet
  - Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testületének egyes pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 11/2023. (III. 23.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet)
  - Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testületének a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti és szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 12/2023. (III. 23.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: 12/2023. (III. 23.) Önk. rendelet)
  - Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselőtestületének az önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérbeadásáról szóló 60/2020. (XII. 18.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: 60/2020. (XII. 18.) Önk. rendelet)

2.2. Változások és önkormányzati válaszok

Az elmúlt évek jogszabályváltozásai jelentősen átalakították a szociális ellátások és szolgáltatások

rendszerét, összességében elmondható, hogy nincs olyan önkormányzati fenntartású intézmény, melynek a feladatellátását ne érintette volna jogszabályi módosítás.

2022. január 1. és 2023. december 31. között a szociális szolgáltatásokra vonatkozó alapvető rendelkezéseket tartalmazó Szt. összesen kilenc, a Rendelet négy alkalommal módosult.

A Képviselő-testület 2023. március 23-ai ülésén fogadta el a 11/2023. (III.23.) Önk. rendeletet és a 12/2023. (III.23.) Önk. rendeletet. A támogatások azelőtt több helyen, töredezett formában kerültek szabályozásra, amely megnehezítette a jogalkalmazást. A rendeletek megalkotásának eredményeként megtörtént a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodás keretébe tartozó ellátások különválasztása, továbbá a hatásköri és eljárási szabályok pontosítása és egységesítése.

Az Szt. módosult rendelkezései különösen

2022. év január hó 1. napjától:

A fogyatékoságügyi tanácsadás jogszabályi alapjainak megteremtése

A kijelölt család-és gyermekjóléti központok biztosítják a fogyatékoságügyi tanácsadást.

Átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények átalakulásának hatályon kívül helyezése

Az Szt. 2016. december 22. napján hatályba lépett módosítása előírta, hogy átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény – az éjjeli menedékhely és a hajléktalan személyek átmeneti szállása kivételével – 2022. december 31-éig működhet. E rendelkezés hatályon kívül helyezésre került, így a fenntartókat a módosítás eredményeképpen az átalakulási kötelezettség nem terheli.

2023. év január hó 1. napjától:

Szakápolás átalakítása

Az ápolási feladat az egészségügyből kivezetésre kerül az ápolási ágyak átvételével. Az ápolási tevékenységet szakosított ellátás keretében a szakápolási feladatot ellátó szakápolási központok látják el.

Felelősségi sorrend meghatározása

A szabályozás az egyén elsődleges felelősségén túl megjeleníti a hozzátartozóknak, a települési önkormányzatoknak és végül az államnak a szociális biztonság megteremtésében való közreműködését. A felsorolás egyben sorrendet is jelez.

A szociális vetítési alap bevezetése

Az öregségi nyugdíjminimum fogalmát felváltotta a szociális vetítési alap fogalma.

A Gyvt. változásai különösen

2022. év január hó 1. napjától:

A fogyatékosági tanácsadás jogszabályi alapjainak megteremtése

2023. év január hó 1. napjától:

Emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló modellprogram jogszabályi alapjainak megteremtésre

A gyámhatóság az emberkereskedelem áldozatává vált gyermeket, a védelembe vételével egyidejűleg, a szülő, vagy más törvényes képviselő kérelmére elhelyezi az ideiglenes befogadásra kijelölt, speciális terápiás ellátást biztosító gyermekek átmeneti otthonában.

A Gyermekjóléti szolgálatok elnevezésű informatikai rendszerrel összefüggő módosítások Gyermekjóléti szolgálatok, gyermekek átmeneti gondozását, valamint gyermekvédelmi szakellátást nyújtó szolgáltatók a Gyvt. 139. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti adatok tekintetében a nyilvántartási kötelezettségüknek a Gyermekjóléti szolgálatok elnevezésű informatikai rendszerben történő adatrögzítéssel tesznek eleget.

2023. év július hó 1. napjától:

Bölcsődei ellátás szabályainak módosítása

A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek bölcsődei ellátása történhet a többi gyermekkel közös bölcsődei csoportban vagy speciális bölcsődei csoportban.

A 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet változásai különösen

2022. év január hó 1. napjától:

A fogyatékosági tanácsadók kötelező szakmai képzésének előírása.

A fogyatékosági tanácsadónak a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított két éven belül kell elvégeznie a képzést.

2023. év január hó 1. napjától:

Jelzőrendszer működtetése

A Gyvt. 17. §-a és az Szt. 64.§ (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer működtetése körében a család- és gyermekjóléti szolgálat tájékoztatja a jelzőrendszer tagjait a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet kapcsolati erőszak áldozatai számára nyújtott online tanácsadási szolgáltatásáról.

A Rendelet változásai különösen

2022. év január hó 1. napjától:

A fogyatékoságügyi tanácsadás jogszabályi alapjainak megteremtése

Krízisautó szolgáltatás változásai

A téli krízisidőszakban a regionális diszpécserszolgálatok biztosítják, hogy az utcai szociális munkát végző szolgálatok működési idején túl a krízisautó szolgáltatás folyamatosan biztosított legyen, és két órán belül a bejelentés helyszínére eljusson.

Képesítési előírások alóli felmentést érintő rendelkezések módosítása

Annak érdekében, hogy a képesítés megszerzése a képesítés alóli felmentési időn belül teljesíthető legyen, a módosítás a megadható felmentés idejét két évről három évre emelte a házi segítségnyújtás esetében.

2023. év január hó 1. napjától:

Nappali ellátás vezető osztott munkakörben

A módosítás értelmében a jogszabály a nappali ellátás, mint intézményi ellátásnak minősülő szociális alapszolgáltatás esetében is férőhelyszámhoz kötődően – 50 férőhely alatt – lehetővé teszi az intézményvezető munkakör osztott munkakörben vagy részmunkaidőben történő ellátását.

Közösségi pszichiátriai ellátás változása

A közösségi pszichiátriai ellátás esetében a koordinációs feladatokat az intézményvezetőn és a szakmai egység vezetését ellátó terápiás munkatárson kívül a szociális munkatárs is elláthatja.

Utcai szociális munkával kapcsolatos képzés

Utcai szociális munka esetében előírt munkakörökben csak olyan személy foglalkoztatható, akit a foglalkoztatás kezdő időpontját követő 15 napon belül a munkáltató bejelentett az utcai szociális munka képzésre, és a foglalkoztatott azt a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított egy éven belül elvégzi.

Felmentés egyes tárgyi feltételek alól fejlesztésre irányuló beruházás esetén

Ha a fenntartó vis maior helyzetben, vagy az ellátás építési beruházással történő fejlesztése érdekében, az ellátás céljára korábban nem használt épületet, épületrészt von be, ezen épület, épületrész esetében egyes tárgyi feltételek és a kizárólagos tulajdonjog meglétének követelménye alól ad felmentést a módosított szabályozás, egy éves időkorlát meghatározásával.

Ágazati képzések

Házi segítségnyújtásban, jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban, nappali ellátásban - a pszichiátriai betegek nappali ellátása kivételével -, valamint bentlakást nyújtó ellátásban a szakirányú képesítéssel nem rendelkező segítő, gondozó, ápoló munkakörökben foglalkoztatottak a szociális ágazati képzésekről és vizsgakövetelményekről szóló 14/2022. (IV. 29.) EMMI rendelet 1.§ (1) bekezdés c)-e) pontjában meghatározott, munkakörüknek megfelelő képzés teljesítésére kötelesek a foglalkoztatásuk megkezdését követő egy éven belül.

A képesítési előírásokat érintő rendelkezések módosítása

Ápoló, gondozó és terápiás munkatárs munkakörökben a *demenciával élők gondozója* és az *autista személyek gondozója* végzettségekkel egészült ki a Rendelet 3. számú melléklete.

Terápiás munkatárs munkakör esetében az elfogadható végzettségek köre kiegészült *pedagógiai munkatárs (gyógypedagógiai asszisztens)* végzettséggel.

Az ágazatot érintő, helyi önkormányzati rendeletek módosult rendelkezései

2022. július 1. napjától a Képviselő-testület döntése alapján a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jövedelemhatárai emelkedtek, ugyanis a munkabérek és a nyugdíjszerű ellátások összegének emelkedése miatt a korábban jogosultsággal rendelkező – ugyanakkor jövedelmi helyzetük alapján megélhetési nehézséggel küzdő – ügyfelek elvesztették volna jogosultságukat a támogatásokra, miközben a jelentősen megemelkedett infláció következtében a korábbihoz képest súlyosabb anyagi problémáik keletkeztek.

2023. január 1. napjától emelkedett az óbudai betegápolási díj mértéke, hogy a jogosultaknak továbbra is biztosítási jogviszonyt (egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, szolgálati idő beszámítás) keletkeztessen az óbudai betegápolási díjra való jogosultság.

A Képviselő-testület 2023. március 23-ai ülésén fogadta el a 11/2023. (III.23.) Önk. rendeletet és a 12/2023. (III.23.) Önk. rendeletet. A támogatások azelőtt több helyen, töredezett formában kerültek szabályozásra, amely megnehezítette a jogalkalmazást. A rendeletek megalkotásának eredményeként megtörtént a pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodás keretébe tartozó ellátások különválasztása, továbbá a hatásköri és eljárási szabályok pontosítása és egységesítése. A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, valamint a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti és szociális ellátások egységes szerkezetben, strukturált, logikusan áttekinthető formában jelennek meg. Új támogatási formaként bevezetésre került az iskolakezdési támogatás, továbbá a pénzbeli és természetbeni ellátások jövedelemhatárai emelkedtek.

A Képviselő-testület 2023. augusztus 30-ai ülésén fogadta el a 11/2023. (III.23.) Önk. rendelet módosítását, amelynek keretében egy új támogatási formát vezetett be, a gyermeket egyedül nevelők támogatását.

Budapest Főváros III. kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat az önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérbeadásának feltételeit a 60/2020. (XII.18.) rendeletében (a továbbiakban: Ölb.) szabályozza. Az Ölb. 11. §-a kimondja, hogy az évente megüresedő és bérbeadás útján újrahasznosítható lakások legalább 70%-át kizárólag pályázati úton vagy névjegyzék alapján lehet bérbe adni.

Az intézményekre vonatkozó jelentősebb átalakulások, változások

Az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központban 2022-ben kezdték meg a fogyatékosügyi tanácsadói tevékenységet. A MONTÁZS – projekt folytatásaként 2021-ben a

szakminisztérium az Intézményt jelölte ki a fogyatékoságügyi tanácsadás biztosítására Budapest egész budai oldalának vonatkozásában.

2022-ben változott az Intézmény szervezeti struktúrája, a pályázati és adományszervezési vezető pozíció helyett létrehozták pályázati és programszervezési vezető és az adományszervezési és koordinátori vezető pozíciókat. A változást az Intézmény példaértékű adományszervezési munkájának további erősítése, valamint a pályázatok megvalósításából fakadó többletfeladatok koordinálása, illetve új, addicionális források feltárásának és bevonásának szükségessége indokolta.

Az Intézmény honlapjának és internetes közösségi felületeinek folyamatos tartalomfejlesztése mellett 2023-ban új, tematikus honlapot indítottak prevenciobuda.hu címen.

Az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény által biztosított szolgáltatások gazdag választéka rendszerszerűen ad választ az idős emberek különböző szükségleteire, nagy hangsúlyt helyezve a tíz idősök klubjában zajló preventív tevékenységekre.

A közel két évet felölelő járványügyi veszélyhelyzet után, 2022 júniusától az intézmény ismét korlátozások nélkül szervezhette és biztosította szolgáltatásait.

Az intézmény szakmai működését szabályozó jogszabályokban lényeges változtatás az elmúlt időszakban nem történt.

2022. február 1-jétől az ÓSZSZI szervezetében változások történtek. A pandémiás időszak tapasztalatai még inkább rámutattak arra, hogy a nyugdíjasházakban élő lakók gondozási, ápolási feladatainak ellátása célzottabb szakmai felügyeletet, irányítást kíván, ezért 1 fő gondozási-ápolási szakmai vezetői munkakör került kialakításra.

A nappali ellátást nyújtó klubok vezetésében is történt változtatás, melynek legfőbb célja a humán erőforrás felhasználásának hatékonyabbá tétele volt. Az elmúlt években több alkalommal küzdött az intézmény átmeneti munkaerőhiánnyal a nyugdíjasházakban, ugyanakkor a házakban élő nyugdíjas lakók közül – egészségi állapotuk fokozatos romlása miatt – egyre többen igényelnek nagyobb odafigyelést, rendszeres segítséget, gondozást, ápolást. Ezeknek a problémáknak a megoldására, illetve az átmeneti munkaerőhiány enyhítésére az ÓSZSZI javaslatot dolgozott ki, amelyet az önkormányzat képviselőtestülete elfogadott, így 2022. február 1-jétől módosult az intézmény szakmai programja, illetve szervezeti és működési szabályzata.

Az Ószike és Víziorgona utcai nyugdíjas házakban működő nappali ellátást nyújtó klubok, illetve munkatársai egy szakmai vezető irányítása alá kerültek. A Hatvány Lajos utcai nyugdíjasházban működő Idősek Klubja és a Heltai Jenő Idősek Klubja szakmai vezetés szempontjából szintén egy vezető irányítása alá került. A Harang és a Szerűskert utcai nyugdíjasházakban működő klubok szakmai feladatait szintén egy vezető hangolja össze. A Meggyfa Idősek Klubja és a gázgyári lakótelepen található Almási Balogh Loránd Idősek Klubja vezetési feladatait a továbbiakban szintén egy vezető oldja meg. A szakmai vezetés szempontjából összevont klubok vezetőinek munkáját, illetve a napi feladatok összehangolását, szervezését koordinátor munkatársak segítik. Az irányítás szempontjából összevont klubokban dolgozó gondozó, ápoló munkatársak gondozószolgálati munkabeosztását így már könnyebb elkészíteni, a szükséges helyettesítéseket egyszerűbb megoldani, és a klubprogramok, nagyobb rendezvények esetében is hatékonyabban

tudnak együttműködni a két klub munkatársai.

A legnagyobb létszámú, Harrer Pál utcai nyugdíjasházban működő klub, és az intézmény központi programjait, illetve rendezvényeit bonyolító Kiskorona Idősek Klubja továbbra is önálló szakmai irányítás mellett működik.

Az újra gondolt struktúrában az addigi tíz vezetővel szemben hat szakmai vezető látja el a nappali ellátás vezetői feladatokat.

Kertész munkakör kialakítása történt (kommunikációs munkatárs helyett), így a többségében kerttel, illetve előkerttel rendelkező telephelyek rendben tartása folyamatossá vált.

Az Óbudai Egyesített Bölcsődékben számos fejlesztés valósult meg.

A Solymár Bölcsőde két csoportszobával (28 férőhellyel) és az ezt kiszolgáló helyiségekkel bővült. A kivitelezési munkálatok 2021. harmadik negyedévében kezdődtek és 2022. év elején fejeződtek be.

2022. év végére önkormányzati támogatásból és alapítványi forrásból mind a tíz bölcsődében sószoza létesült, így az összes kisgyermek igénybe tudja venni ezt a lehetőséget.

2022-ben a Hintalovon Alapítvány segítségével elkezdődött a Bölcsődék gyermekvédelmi irányelvének kidolgozása.

A Covid 19 járvány miatt több szolgáltatás - játszócsoport, új időszakos gyermekfelügyelet - és az Élő Népzene a bölcsődében program átmenetileg szüneteltetésre került, azonban a 2022-es nevelési évben ezeket a programokat újból a szokásos módon tudták megtartani a bölcsődében és a szolgáltatásokat is újra lehetett indítani a családok nagy örömeire.

Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ sok kihívással és változásokkal teli időszakot tudhat maga mögött. Az intézmény működési struktúrája átalakításra került a tisztább kompetenciák kialakítása és a hatékonyabb működés érdekében. 2022-ben elkezdődött a Szakmai Program és az SzMSz módosításának a folyamata, munkakörök, státuszok tekintetében is történtek változások. 2023 második felében elkezdődött egy új ellátási forma bevezetésének a folyamata, a közösségi pszichiátriai ellátás szolgáltatásait várhatóan 2024 januárjától vehetik igénybe az ellátottak.

2022-ben elkészültek a Támogató Szolgáltatásról és a Fogyatékos Személyek Nappali Ellátásáról szóló plakátok, amelyek a kerületi egészségügyi és szociális intézményekbe kerültek, hogy ez által az óbudai lakosok minél szélesebb körben értesüljenek az ellátás lehetőségeiről és az igénybe vehető szolgáltatásokról. Ennek is köszönhető, hogy a pszichiátriai betegek nappali ellátása tekintetében már várólista kialakítására került sor. A fogyatékos személyek nappali ellátásának kapacitása is maximálisan kihasználásra került.

Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ működésében nagy szerepet kapott a szemléletformálás. Az intézmény rendezvényei, mint a Tavaszi Gála, a Fogyatékos Emberek Világnapja, az Óbudai Rehab Atlétikai Kupa, valamint a színjátszókör szereplései, az intézmény szolgáltatásait bemutató rádióinterjúk, kisfilmek hozzájárulnak ahhoz, hogy a fogyatékosággal élő személyek és pszichiátriai betegséggel élők helyzete, valamint értékei láthatóvá váljanak.

3. A lakosság szám alakulása, a korösszetétel, a szolgáltatások iránti igények

Életkor	2020-ban lakosság szám az adott korcsoportban	2021-ben lakosság szám az adott korcsoportban	2022-ben lakosság szám az adott korcsoportban	2023-ban lakosság szám az adott korcsoportban
0-3	4607 fő	4505 fő	4372 fő	4404 fő
4-14	14111 fő	13923 fő	13630 fő	13382 fő
15-18	4667 fő	4710 fő	4847 fő	4960 fő
19-20	2222 fő	2334 fő	2351 fő	2447 fő
21-29	12582 fő	12762 fő	11997 fő	11930 fő
30-45	34691 fő	34356 fő	32737 fő	31563 fő
46-55	19777 fő	19694 fő	21331 fő	22491 fő
56-65	13627 fő	13422 fő	12846 fő	12915 fő
66-75	16973 fő	16585 fő	16941 fő	16651 fő
76-85	8809 fő	8381 fő	9169 fő	9606 fő
86+	2477 fő	2172 fő	2547 fő	2551 fő
Összesen	134543 fő	132844 fő	132768 fő	132900 fő

Forrás: Önkormányzat TSZR nyilvántartó rendszere

Lakosság szám alakulása a korösszetétel szerint a lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező lakosok számát figyelembe véve.

A kerületi ellátórendszer iránti igényeket befolyásolja a lakosság korcsoport szerinti alakulása. Az európai és magyarországi tendenciák - melyek szerint az idősek számának és népesség belüli arányának növekedése jellemző - a III. kerületi lakosság korösszetételében is megmutatkoznak, ezért a 65 éven felüliek száma – amely az elmúlt három évben folyamatos emelkedést mutat - fontos adat a koncepció készítésekor, illetve a szolgáltatások iránti igény vizsgálatokor. Az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény szolgáltatásai (étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek klubja, idősek átmeneti elhelyezése) iránt folyamatos az érdeklődés, teljes a kihasználtság.

A koncepcióban szereplő pénzbeli- és természetbeni támogatások igénybevételének jogosultsági feltételeit a 11/2023. (III.23.) Önk. rendelet, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és szociális ellátások igénybevételének jogosultsági feltételeit a 12/2023. (III.23.) Önk. rendelet szabályozza. A támogatások és ellátások tervezésénél kiemelt figyelmet fordít az önkormányzat a lakosság korösszetételére.

Az önkormányzat, tekintet nélkül hatáskörére és illetékességére, köteles az arra rászorulóknak rendkívüli települési támogatást, étkeztést, illetve szállást biztosítani, ha ennek hiánya a rászorulóknak az életét, testi épségét veszélyezteti.

4. Az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzete

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata jogszabályban kötelezően előírt, valamint önkéntes felelősségvállaláson alapuló pénzbeli- és természetbeni támogatások, továbbá személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti szolgáltatások biztosításával igyekszik a kerületben élő lakosság szociális biztonságát megteremteni.

4.1 A pénzbeli- és természetbeni támogatások rendszere

A pénzbeli ellátások körében az Szt. az alapvető megélhetéshez és egészséghez fűződő szükségletek kielégítését a kormányhivatalok feladatává teszi. Kötelező önkormányzati feladat a rendkívüli települési támogatás biztosítása, ezen kívül az Önkormányzat egyéb szociális rászorultságtól függő pénzbeli- és természetbeni ellátásokat is megállapíthat.

Az Önkormányzat természetbeni ellátásként az Szt. alapján köztemetést köteles biztosítani, a Gyvt. által nevesített támogatások közül pedig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt.

Települési támogatások - 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

Óbudai betegápolási díj

Óbudai betegápolási díjra jogosult az a nagykorú személy, aki tartósan beteg, 18. év feletti, ápolásra szoruló házastársa, élettársa, egyenesági rokona, testvére gondozását, ápolását végzi, azzal a feltétellel, hogy

- a kerületben legalább egy éve bejelentett lakó-vagy tartózkodási hellyel rendelkezik és ott legalább egy éve életvitelszerűen tartózkodik,
- kereső tevékenységet nem folytat, vagy munkaideje (az otthon végezhető munka kivételével) a napi négy órát nem haladja meg,
- rendszeres pénzellátásban nem részesül, vagy annak összege nem haladja meg az ápolási díj összegét,
- nappali tagozaton tanulmányokat nem folytat,
- az ápoló és az ápolott között tartási, életjáradéki vagy öröklési szerződés nem áll fenn, továbbá
- megfelel a rendeletben meghatározott jövedelmi feltételeknek.

Az óbudai betegápolási díj folyósításának időtartama az öregségi nyugdíj megállapításakor szolgálati időnek minősül.

Óbudai gyógyszer-támogatás

Annak a szociálisan rászoruló személynek állapítható meg, aki nem jogosult közgyógyellátásra és az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételeknek megfelel.

A támogatás összege a jövedelem és az elismert gyógyszerköltség arányának figyelembe vételével maximum 10.000 Ft/hó.

A gyógyszerköltséget a háziorvos/kezelőorvos, gyógyszerár által beárazott javaslatával együtt kell benyújtani.

Óbudai jövedelempótló támogatás

Óbudai jövedelempótló támogatásra (a továbbiakban: jövedelempótló támogatás) jogosult, aki:

- a) legalább 40%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 60%-os mértéket,
- b) a rá irányadó nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betölti és a jövedelempótló támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző 2 évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább 180 nap időtartamig együttműködött vagy 180 nap keresőtevékenységet folytatott,
- c) pályakezdő álláskeresőként kérelmét a tanulmányai befejezését követő 3 hónapon belül benyújtja, valamint keresőtevékenységet nem folytat, és családjában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg a rendeletben meghatározott összeget.

A jövedelempótló támogatás összege 25.000 Ft/hó.

A pályakezdő álláskereső kivételével jövedelempótló támogatásra egy családban egyidejűleg csak egy személy jogosult.

Egyösszegű jövedelempótló támogatás állapítható meg az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ javaslata alapján annak az aktív korú álláskereső személynek, aki a kérelem benyújtását megelőzően legalább 1 hónapja nem rendelkezik rendszeres jövedelemmel és a Központtal együttműködik, továbbá megfelel a rendeletben meghatározott jövedelmi és vagyoni feltételeknek.

Az egyösszegű jövedelempótló támogatás iránti kérelmet – a szükséges mellékletekkel együtt – Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központnál kell benyújtani.

Óbudai lakhatási támogatás

Óbudai lakhatási támogatásként a lakásfenntartás havi költségeinek csökkentése, a lakhatás megőrzése érdekében lakhatási támogatás állapítható meg. A támogatás összege a jogszabályban meghatározott módon kerül megállapításra, nem lehet kevesebb, mint 5.000 Ft és nem lehet magasabb, mint 9.800 Ft.

Amennyiben a kérelmező előrefizetős gáz vagy áramfogyasztást mérő készülékkel rendelkezik, a havi lakhatási támogatás összege a fenti érték 3.000.-Ft-tal növelt összege.

A támogatás a lakásfenntartás azon kiadásához nyújtható, amely megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti. Amennyiben a kérelmező önkormányzati bérlakásban él, a lakhatási támogatás a bérbeadó részére kerül átutalásra. A támogatás a kérelem benyújtása hónapjának első napjától számított 12 hónapra állapítható meg.

Óbudai téli rezsitámogatás

A 2022. október 1. napjától bevezetett óbudai téli rezsitámogatásban részesülhet az, akinek nehézséget okoz a téli időszakban a megemelkedett fűtési költség kifizetése. Öt hónap időtartamra, havi 10.000,- Ft összegű támogatás október 1-től március 31-ig igényelhető, amely átutalással vagy postai úton kerül kifizetésre a jogosult részére.

Óbudai hátralékkezelési támogatás (rendszeres, egyösszegű)

Rendszeres hátralékkezelési támogatásban az az önhibáján kívül adósságot felhalmozó háztartás, illetve személy részesülhet

- akinek a kezelendő adóssága nem haladja meg az 528.000 Ft-ot és a szolgáltatóval a tartozás

rendezése érdekében részletfizetési megállapodást kötött,

- akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az önkormányzat rendeletében meghatározott összeghatárt,

- aki a kerületi rendeletben elismert minimális lakásnagyságot meg nem haladó lakásban lakik, feltéve, hogy vállalja, hogy a Lakásügyi Főosztályon havonta egy alkalommal személyesen bemutatja az adott havi, támogatással érintett szolgáltató felé befizetett közüzemi számláját, valamint ezen felül a részletfizetés önkormányzati támogatáson túl fennmaradó havi összegének befizetéséről szóló bizonylatot. A támogatás összege megegyezik a részletfizetés havi összegének 90%-ával, de legfeljebb havi 20.000 Ft, mely a hátralékkezeléssel érintett szolgáltató felé kerül utalásra, és annak folyósítási időtartama megegyezik a részletfizetési megállapodásban szereplő időszakokkal, de legfeljebb 24 hónap.

Egyösszegű hátralékkezelési támogatásban az az önhibáján kívül adósságot felhalmozó háztartás, illetve személy részesülhet,

- akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az önkormányzat rendeletében meghatározott összeghatárt, valamint

- aki a kerületi rendeletben elismert minimális lakásnagyságot meg nem haladó lakásban lakik, feltéve, hogy vállalja, hogy a Lakásügyi Főosztályon havonta egy alkalommal személyesen bemutatja az adott havi, támogatással érintett szolgáltató felé befizetett közüzemi számláját.

A támogatás összege legfeljebb 100.000 Ft lehet, mely szintén a hátralékkezeléssel érintett szolgáltató felé kerül utalásra.

Egyidejűleg vagy rendszeres, vagy egyösszegű hátralékkezelési támogatás nyújtható.

Rendkívüli települési támogatás - 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

Rendkívüli családvédelmi támogatás

A rendkívüli élethelyzetbe került, létfenntartási gondokkal küzdő, gyermeket nem nevelő családok, személyek részére biztosított támogatás, amely évente legfeljebb 5 alkalommal vehető igénybe.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A rendkívüli élethelyzetbe került, létfenntartási gondokkal küzdő, gyermeket nevelő családok, személyek részére biztosított támogatás, amely évente legfeljebb 7 alkalommal vehető igénybe.

Magasabb összegű rendkívüli támogatás

Létfenntartást veszélyeztető helyzetbe került, vagy elemi kárt szenvedett személyek, családok részére adható támogatás, amely megállapítása a Szociális, Egészségügyi és Lakásgazdálkodási Bizottság (a továbbiakban: SZELB) hatáskörébe tartozik.

Temetési támogatás

Temetési költségek enyhítésére szolgáló támogatás, amelyet az eltemettetésre köteles, ill. nem

köteles, rászoruló személy kérhet.

Dunai árhullám okozta károk enyhítésére gyorssegély

Gyorssegély állapítható meg a dunai árhullám okozta károk enyhítésére azon károsult családok részére, akik otthonukból az árvíz miatt kiköltözésre kényszerültek, továbbá az árvízzel sújtott területen lakásként bejegyzett ingatlanban életvitelszerűen tartózkodtak.

Óbudai újszülöttek támogatása

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata 26 000 Ft születési támogatással és üdvözlő lappal köszönti az újszülötteket és az örökbefogadott gyermekeket, amennyiben a gyermek és legalább az egyik gondozó szülő a III. kerületben bejelentett lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, és ott életvitelszerűen tartózkodik. A támogatás igényléséhez a Védőnői Szolgálat munkatársai nyújtanak segítséget.

Beiskolázási támogatás

A tanévkezdés megkönnyítése érdekében nyújtható támogatás, melyet az általános iskolában, nappali rendszerű középiskolában, szakiskolában tanuló 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermek, illetve a felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató, önálló keresettel nem rendelkező fiatal felnőtt vehet igénybe. A kérelmet augusztus 21-től november 30-ig lehet benyújtani a kerületi bejelentett lakcímmel rendelkező igénybevevő részére.

Iskolakezdési támogatás

Az Önkormányzat természetbeni támogatásként évente egy alkalommal, az illetékességi területén működő önkormányzati fenntartású köznevelési intézményekben jogviszonnal rendelkező, óvodában utolsó nevelési évet töltő, adott év szeptember hónapjában az általános iskola első osztályát megkezdő gyermekeket iskolakezdési tanszercsomaggal támogatja.

Méltányossági támogatások - 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

Rendkívüli települési támogatás méltányossági okokból

Rendkívüli élethelyzet esetén — ha a rendkívüli települési támogatás iránti kérelmet elutasították — jövedelemhatártól és vagyoni helyzetétől függetlenül a Képviselő-testület által évente egy alkalommal megállapítható támogatás.

Köztemetés költségeinek megtérítéséhez biztosított kedvezmény

A köztemetés költségeinek megtérítésére kötelezett személy az összeg részletekben történő visszafizetését vagy elengedését kérheti indokolt esetben.

Méltányos óbudai téli rezsitámogatás

A szociális és lakásgazdálkodási területen érintett állandó bizottság évente egy alkalommal maximum 28 500 Ft összegű méltányos óbudai téli rezsitámogatást állapíthat meg a téli rezsitámogatásban nem részesülő kérelmező részére a téli rezsitámogatásra vonatkozó jövedelemhatártól és vagyoni helyzetétől függetlenül, ha a kérelmező fűtési költségei a létfenntartását veszélyeztetik.

Egyéb - helyi rendeletekben - szabályozott támogatások

Óvodai idegen nyelvi támogatás - 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a Százszorszép Óvoda térítési díjához, illetve a kerület óvodáiban működő OVI+ program szolgáltatási díjához támogatás nyújtható annak a szociálisan rászoruló gyermeknek, akinek a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a 120 000 Ft-ot, gyermekét egyedül nevelő szülő vagy más törvényes képviselő esetében a 142 500 Ft-ot.

A támogatás formája a Százszorszép Óvoda esetén a havi térítési díj 50%-ának, az OVI+ program esetén a szolgáltatási díj 100%-ának kedvezményként történő biztosítása.

A jogosultság feltétele, hogy a szülő, törvényes képviselő az Önkormányzat közigazgatási területén legalább egy éve bejelentett lakó - vagy tartózkodási hellyel rendelkezik és ott legalább egy éve életvitelszerűen él.

Étkezéstérítési támogatás - 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

A törvényben biztosított normatív kedvezményen túl

- további 45% kedvezményben részesül az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- további 45% kedvezményben részesül az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek és a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a 90 000 Ft-ot,
- további 50% kedvezményben részesül az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló, ha tartósan beteg vagy fogyatékossgal élő.

Az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló

- 45% kedvezményben részesül, ha a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a 90 000 Ft-ot,
- 60% kedvezményben részesül, akit szülője egyedül nevel és a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a 90 000 Ft-ot.

Szociálisan rászorulóknak szünidei étkeztetése - 12/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

A Gyvt. 21/C.§ (1) bekezdés a) pontja értelmében minden önkormányzat köteles biztosítani a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára a szülő, törvényes képviselő kérelmére az iskolai szünetekben is a déli meleg főétkeztést.

Önkormányzatunk minden rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult általános iskolás

gyermek étkeztetését az iskolai őszi, téli és tavaszi szünetekben, továbbá a nyári szünetben ingyenesen biztosítja.

Az iskolai őszi, téli és tavaszi szünetekben ügyeletet, illetve nyári napközis tábort igénybe vevő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem jogosult gyermek esetében az étkezésért a szorgalmi időszakban rá vonatkozó térítési díjat kell fizetni.

Szociális tanulmányi ösztöndíj - 11/2023. (III.23.) Önk. rendelet

A kerületi bejelentett lakcímmel rendelkező és ott életvitelszerűen élő jó tanuló, szociálisan rászoruló általános, vagy középiskolába járó gyermekek részére igényelhető támogatás, melynek összege 10.000 Ft/hó, illetve kitűnő bizonyítvány esetén 12.000 Ft/hó. A jogosultság feltétele, hogy az előző tanévi tantárgyi átlaga a kerekítés szabályainak alkalmazása nélkül 4,50 vagy a fölött, vagy szóveges értékelés esetén legfeljebb két tárgy értékelése jól megfelelt és a többi tantárgy értékelése kiválóan megfelelt legyen. Kitűnőnek az számít, aki minden tantárgyból kiválóan megfelelt. A jogosultság megállapítása szempontjából figyelembe vehető egy főre számított havi jövedelemhatárt az önkormányzat rendelete szabályozza.

Óbudai továbbtanulási támogatás - 11/2023. (III.23.) Önk. rendelet

A támogatás Budapest III. kerületében bejelentett lakóhellyel rendelkező, életvitelszerűen ott élő, jó tanuló, szociálisan rászoruló felsőoktatásban való részvételére, a hallgatók tandíjának kifizetésére — félévente legfeljebb 400.000 Ft-ig — szolgál.

A pályázatra azok jelentkezhetnek, akik

- nappali tagozaton,
- költségtérítéses,
- teljes idejű alapképzést és szakképzettséget eredményező alapképzésben,
- egységes osztatlan képzésben folytatják felsőfokú tanulmányaikat.

Fejlesztést igénylő gyermekek támogatása - 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

A kerületi bejelentett lakcímmel rendelkező és ott életvitelszerűen élő gyermek fejlesztésének költségei csökkentése érdekében támogatás nyújtható annak a törvényes képviselőnek, akinek a gyermeke szakértői vélemény alapján fejlesztésre szorul és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az önkormányzat rendeletében meghatározott összeghatárt.

A támogatás keretösszege egy naptári évben egy gyermekre 150.000.-Ft, amely a kérelem benyújtását követően kiállított, fejlesztés költségeit igazoló számla ellenében, utólag kerül folyósításra.

Gyermekek nyári táboroztatása - 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

A Balatonszabadi-sóstói Gyermektáborban (8600 Siófok - Sóstó, Előd u. 2.) a gyermekek egy hetes turnusokban nyaralhatnak. A táborozási díj összege tartalmazza a szállást, a napi 4-szeri étkezést, az útiköltséget, a strandbelépőket, valamint a szabadidős- és sportprogramokat. Szociális helyzetre való tekintettel támogatás igényelhető a díj megfizetéséhez - az iskolán keresztül - az

önkormányzattól.

Karácsonyi támogatás - 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek/ fiatal felnőtt, a kiegészítő pénzbeli ellátásban részesülő gyám és a jövedelem pótló támogatásra jogosult személy részére minden év decemberében nyújtott támogatás, a Képviselő-testület által évenként meghatározott összegben.

A saját fenntartású szociális és gyermekjóléti intézmények, továbbá a köznevelési intézmények részére biztosított támogatás a karácsonyi ünnepségek rendezéséhez, a Képviselő-testület által évenként meghatározott összegben.

Védőoltások támogatása - 11/2023. (III.23.) Önk. rendelet

Támogatás nyújtható a meningococcus B típusú baktérium által okozott agyhártyagyulladás és a rotavírus elleni védőoltáshoz annak a 2020. július 1. után született gyermeknek, aki és akinek legalább egyik szülője az önkormányzat közigazgatási területén lakcímmel rendelkezik és életvitelszerűen ott tartózkodik. A támogatás összege a több oltást magába foglaló sorozat esetén az oltássorozat egy tagjának, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára a teljes oltóanyag igazolt költsége.

Gyermekek egyedül nevelők támogatása - 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

Az Önkormányzat természetbeni támogatásként évente egy alkalommal vásárlási utalvánnyal támogatja azt a természetes személyt, aki egyedülállóként jogosult családi pótlékra. A vásárlási utalvány értéke egy gyermek esetén 10 000 Ft, két gyermek esetén 15 000 Ft, három vagy több gyermek esetén 20 000 Ft.

Lakbérmódosítás - 60/2020.(XII.18.) Önk. rendelet

Amennyiben az önkormányzati lakás költségelvű vagy piaci lakbért fizető bérlője – kivéve a bérbeszámítási megállapítással rendelkező bérlő, továbbá a licit alapú pályázaton, vagy felújítási pályázaton piaci II. lakbérfizetéssel elnyert bérleti jogviszonnyal rendelkező bérlő – a háztartás jövedelmének csökkenése miatt a lakbér megfizetése a lakbér mértékének soron következő felülvizsgálatát megelőzően rendkívüli élethelyzetet idézne elő, lakbérmódosítás iránti kérelmet nyújthat be. A támogatás a kérelem benyújtását követő hónap első napjától állapítható meg.

Lakásépítési helyi támogatás - 46/2016. (XII. 19.) Önk. rendelet

Olyan visszatérítendő, kamatmentes kölcsönként biztosított egyösszegű támogatás, amely új vagy használt lakás tulajdonjogának megszerzéséhez, lakás építéséhez, lakás emeletráépítés, tetőtér-beépítés útján vagy egyéb módon történő létesítéséhez, lakás bővítéséhez, korszerűsítéséhez, felújításához, a súlyosan mozgássérült személy lakásának akadálymentesítési célú felújításához nyújtható. Összege lakásvásárlás, építés esetén maximum 2.000.000 Ft, bővítés, felújítás esetén 400.000 Ft, lakáskorszerűsítés esetén 300.000 Ft, akadálymentesítési célú felújítás esetén 300.000 Ft.

Fiatal házások első lakáshoz jutásának támogatása - 46/2016. (XII. 19.) Önk. rendelet

A fiatal házások (40 év alattiak) első lakáshoz jutásának támogatása olyan vissza nem térítendő, egyösszegű támogatás, amelynek mértéke a vásárolt (új vagy használt) ingatlan vételárának, illetve az építendő lakás építési költségének 10 %-a, de maximum 1 000 000 Ft.

Lakáspályázatok és névjegyzék alapján történő bérbeadás - 60/2020.(XII.18.) Önk. rendelet

A SZELB évente minimum 4-5 alkalommal hirdet meg lakáspályázatot, melyeken évente kb. 50-60 önkormányzati tulajdonban lévő lakás bérleti jogát nyerik el a pályázók.

A beköltözhető állapotú lakások, szociálisan rászoruló lakosoknak biztosítható korábbi pályáztatási rendszerét új bérbeadási forma váltotta fel 2020. év végétől, a névjegyzék alapján történő bérbeadás. Azok a III. kerületi családok, akik lakhatásukat csak az önkormányzat segítségével tudják megoldani, az év során folyamatosan kérhetik felvételüket a névjegyzékbe, és amennyiben olyan üres lakás kerül visszaadásra, amely azonnal beköltözhető, a névjegyzékben első helyen álló kérelmező számára kerül haladéktalanul felajánlásra. 2023.évben 50 névjegyzék kérelem ügyében született döntés, 33 személy került fel a névjegyzékre. névjegyzék alapján 5 kérelmező részére biztosította a Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság önkormányzati lakás bérleti jogát.

100. életévüket betöltő kerületi lakosok jubileumi támogatása - 11/2023. (III. 23.) Önk. rendelet

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat közigazgatási területén bejelentett lakóhellyel rendelkező és ott életvitelszerűen tartózkodó személyek 100. életévük betöltése alkalmából 100.000 Ft összegű jubileumi pénzbeli támogatásban részesülnek. Egyeztetés alapján a polgármester, vagy megbízottja személyesen köszönti az ünnepeltet.

Szépkorúak köszöntése - 795/2013. (XI.21.) Képviselő-testületi határozat

Az Önkormányzat a közigazgatási területén bejelentett lakcímmel rendelkező és ott életvitelszerűen tartózkodó 90., 95., 105., 110. és a 115. életévüket betöltött lakosokat (szépkorúakat) a hosszú élet munkájának, eredményeinek elismeréseképpen üdvözlőlappal és virággal, illetve ajándékkal köszönti.

Kedvezményes burgonyavásárlás

Hagyományosan, minden év októberében kerül megrendezésre a kedvezményes burgonyavásárlási akció, amelyre jogosultak:

- 1) A kerületben bejelentett lakóhellyel rendelkező nyugdíjasok, akik a SZELB által meghatározott összeg alatti nyugdíjjal rendelkeznek.
- 2) A kerületben bejelentett lakóhellyel rendelkező magasabb összegű családi pótlékban (az 5/2003.(III.19.) ESzCsM rendeletben meghatározottak szerint) részesülő családok, akik a SZELB által meghatározott összeg alatti jövedelemmel rendelkeznek.
- 3) Az Önkormányzat illetve a kerületi (járási) Kormányhivatal által megállapított - aktív korúak ellátásában (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, ill. egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás),

- időskorúak járadékában,
- ápolási díjban,
- a települési támogatáson belül: óbudai betegápolási díjban, ill óbudai jövedelempótló támogatásban részesülő,
- közfoglalkoztatásban résztvevő személyek, továbbá
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok.

A Gyvt. és az Szt. alapján nyújtandó természetbeni támogatások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény - Gyvt.

A Gyvt.-ben előírt feltételek fennállása esetén megállapított jogosultság. Célja annak igazolása, hogy a gyermek - szociális rászorultságára tekintettel - igénybe veheti többek között az ingyenes vagy kedvezményes étkeztést, ingyenes tankönyvellátást, stb.

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet igazolása - Gyvt.

A Gyvt.-ben előírt feltételek fennállása esetén meghatározott kedvezmények mellett egyéb támogatások és jogosultságok alapjául szolgál.

Köztemetés biztosítása - Szt.

A Képviselő-testület — a köztemetés költségeinek utólagos megtéríttetése mellett — gondoskodik az illetékességi területén elhunyt személy közköltségen történő eltemettetéséről, ha nincs vagy nem lehető fel eltemettetésre köteles személy, vagy az eltemettetésre köteles személy az eltemettetésről nem gondoskodik.

4.2 A szociális szolgáltatások jelenlegi rendszere

Óbuda-Békásmegyer a Főváros második legnagyobb lakosságszámú kerülete. A lakásállomány változatos összetételű, túlnyomórészt a lakótelepi jellegű, de megtalálható a régi építésű társasház, valamint a kertvárosi családi házas övezet is. Az eltérő szükségletek, szolgáltatási igények kihívást jelentenek a szociális ellátások megszervezése és biztosítása területén. A szociális ellátórendszer rugalmasan követi a kerületben fellépő igényeket, különös tekintettel a speciális szükségletekre.

Az Önkormányzat az Szt. 56. §, 57. §, 86. §-ában előírtak szerint az önkormányzat az alábbi szolgáltatásokat biztosítja a szociálisan rászorult személyeknek:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- támogató szolgáltatás,
- közösségi ellátások,

- utcai szociális munka,
- nappali ellátás (időseknek, pszichiátriai betegeknek és fogyatékos személyeknek),
- időskorúak gondozóháza.

Az Önkormányzat a Gyvt. 15. § (1)-(2), 18. § (1a), valamint a 94. § (2a) és (3) bekezdései értelmében köteles megszervezni az alábbi gyermekjóléti ellátásokat:

- gyermekétkeztetés,
- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása,
- gyermekek átmeneti gondozása.

Az Önkormányzat kötelező feladatait elsősorban saját fenntartású intézményei (Óbudai Egyesített Bölcsődék, Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ, Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény, Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ) útján látja el. Amennyiben az ellátás szempontjából kedvezőbb, egyéb szolgáltatókkal (civil szervezet, egyház) kötött együttműködési megállapodást keretében biztosítja a szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat.

Az alábbi táblázatok a személyes gondoskodást nyújtó ellátások rendszerét mutatják be.

<i>Jogsabály</i>	<i>Szolgáltatás</i>	<i>Ellátást biztosító intézmény/szervezet</i>
Kötelező feladatok		
Alapszolgáltatások		
Szt. 86. § (1) a)	családsegítés	Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ (önkormányzati intézmény)
Szt. 86. § (1) b)	étkeztetés	Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény (önkormányzati intézmény)
	– népkonyha	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (ellátási szerződés)
		Ételt az Életért Közhasznú Alapítvány (együttműködési megállapodás)
Szt. 86. § (1) c)	házi segítségnyújtás	Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény (önkormányzati intézmény)
		Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület

		(ellátási szerződés)
	nappali ellátás	
Szt. 86. § (2) b)	– időskorúak részére	Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény (önkormányzati intézmény) Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (ellátási szerződés)
Szt. 86. § (2) c)	– hajléktalan személyek részére	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (ellátási szerződés)
Szt. 86. § (2) c)	– pszichiátriai betegek részére	Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ (önkormányzati intézmény) Soteria Alapítvány (ellátási szerződés)
Szt. 86. § (2) c)	– fogyatékos személyek részére	Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ (önkormányzati intézmény)
Szt. 86. § (2) c)	– <u>szenvedélybetegek részére</u>	<u>jelenleg ellátatlan feladat</u>
Gyvt. 94. § (3) a)	bölcsőde	Óbudai Egyesített Bölcsődék (önkormányzati intézmény)
Gyvt. 94. § (2a)	család- és gyermekjóléti szolgálat	Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ (önkormányzati intézmény)
Gyvt. 94. § (4)	család- és gyermekjóléti központ	Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ (önkormányzati intézmény)
Gyvt. 94. § (3) b)	gyermekek átmeneti otthona	Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ (önkormányzati intézmény)
Gyvt. 94. § (3) c)	családok átmeneti otthona	Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ (önkormányzati intézmény) Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (ellátási szerződés)
Szakosított ellátások		
Szt. 86. § (2) d)	átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény – időskorúak gondozóháza	Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény (önkormányzati intézmény)
Önként vállalt feladatok		
Alapszolgáltatások		
Szt. 65/C. §	támogató szolgáltatás	Óbudai Rehabilitációs és

		Foglalkoztatási Központ (önkormányzati intézmény)
Szt. 88. § (1) e) (állami feladat)	fejlesztő foglalkoztatás	Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ (önkormányzati intézmény)
Szt. 65. § (7) (állami feladat)	jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény (önkormányzati intézmény) Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (ellátási szerződés)
Szt. 65/A. §	közösségi ellátások – pszichiátriai betegek ellátása – szenvedélybetegek ellátása	Soteria Alapítvány (ellátási szerződés) Esztergom-Budapest Főgyházmegye Szent Erzsébet Karitász Központ (ellátási szerződés) Kék Pont Alapítvány (együttműködési megállapodás)
Szt. 131/A. § (1) (állami feladat)	szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása	Kék Pont Alapítvány (együttműködési megállapodás)
Szt. 131/A. § (1) (állami feladat)	utcai szociális munka	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (ellátási szerződés)
Szt. 88. § (2) b) (Fővárosi Önk. feladata)	hajléktalanok éjjeli menedékhelye	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (ellátási szerződés)
Gyvt. 44/D. §	alternatív napközbeni ellátás (játsszótér, klub)	Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület (ellátási szerződés) Jövőbarát a Fiatalokért és Gyermekekért Egyesület (együttműködési megállapodás)

A fenti táblázat jól mutatja, hogy szinte valamennyi Szt. alapján kötelező ellátás hozzáférhető, kizárólag a szenvedélybetegek nappali ellátása nem érhető még el, azonban az önkormányzat már megtette az előkészítéssel kapcsolatos lépéseket, előreláthatólag ellátási szerződéssel fogja biztosítani a szolgáltatást.

Az Önkormányzat a kötelező szolgáltatásokon túlmenően, önként vállalt feladatok széles spektrumával igyekszik segíteni, megkönnyíteni a rászoruló helyzetét, kielégíteni a speciális igényeket.

4.2.1 Óbudai Egyesített Bölcsődék

A bölcsődei ellátás keretében a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani. Bölcsődei ellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek nevelése és gondozása is végezhető.

A 0-3 éves gyermekek száma folyamatos, kismértékű csökkenést mutat, a kerületen belül is

nagyok az eltérések.

Az Óbudai Egyesített Bölcsődékben az engedélyezett férőhelyek száma 996, a beíratott gyermekek átlagléttszáma 2022 novemberében 718 fő volt. Minden felvételt igénylő gyermek számára tudnak bölcsődei ellátást biztosítani, de az előfordulhat, hogy nem a lakóhelye közvetlen közelében, tekintettel arra, hogy a kerületben nincs körzetesítés.

Az Intézményben 10 telephelyen végzik a gyermekek napközbeni ellátását és étkeztetését, helyben főzéssel. A bölcsődékben folyó munka magas színvonalú, az épületek jól felszereltek, többségükben felújítottak. A kisgyermekek életkora 0-3 év, de a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a sérült gyermekek korai habilitációs és rehabilitációs gondozása a gyermek hatéves koráig kitolódhat. Az integrált csoportba a Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján, halmozottan sérült gyermekeket is fogadnak.

A gyermekek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások:

- játszócsoport működtetése,
- időszakos gyermekfelügyelet a bölcsődei csoport üres férőhelyeire, bölcsődei csoportonként egy kisgyermek veheti igénybe a szolgáltatást egyazon időben,
- ebédfőzés más társintézmény megrendelésére,
- szülő- csecsemő konzultáció,
- humánkineziológiai szolgáltatás,
- élő népzene,
- sószoza.

A bölcsődei alapellátás gondozási díj nélkül vehető igénybe, csak az étkeztetésért kell fizetni. A játszócsoportok, az időszakos gyermekfelügyelet, a szülő-csecsemő kisgyermek konzultáció és a humánkineziológia díjköteles szolgáltatás, de a rászoruló családok kedvezményt kaphatnak, akár a teljes térítési díj erejéig is, ha a gyermeknek szüksége van az ellátásra és a család nem képes a díjat fizetni.

A 2008-ban alapított Óbudai Bölcsisekért Alapítvány célja továbbra is az, hogy az Óbudai Egyesített Bölcsődékben a gyermekek ellátáshoz szükséges szakmai és tárgyi feltételek javuljanak, a színvonal emelkedjen, valamint szükség esetén a mentálhigiénés támogatást is biztosítani lehessen.

2022. év végére önkormányzati támogatásból és alapítványi forrásból mind a tíz bölcsődében sószoza létesült, így az összes kisgyermek igénybe tudja venni ezt a lehetőséget.

2021 májusában a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány szakmai segítségével megalakították a Gyermekvédelmi Csoportot, amelynek tagja mindegyik bölcsődéből 2-2 fő gyermekvédelmi felelős. A Gyermekvédelmi Csoport koordinálja gyermekvédelmi szempontból a kisgyermeknevelők munkáját, rendszeres és közvetlen kapcsolatot tart az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központtal, valamint a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány munkatársaival. A kisgyermeknevelők képzéseken vesznek részt, hogy felismerjék a gyermekbántalmazás, elhanyagolás tüneteit és tisztában legyenek a követendő protokollal. 2022-ben az alapítvány segítségével elkezdődött a Bölcsődék gyermekvédelmi irányelvének kidolgozása.

A speciális nevelési igényű gyermekek növekvő létszáma egyre nagyobb kihívás elé állítja a kisgyermeknevelőket.

A szakmai munka során minden esetben törekszenek a gyermekközpontú, lelkiismeretes és odaadó munkavégzésre. A csapatmunka, az empátia, a magas színvonalú szaktudás, a szülőkkel való jó kapcsolat és a családbarát szemlélet jellemzi az ellátást.

Évek óta érezhető az a tendencia, hogy az ellátási igények területileg átrendeződnek a békásmegyeri részről a kerület belső részeinek irányába. Tekintettel arra, hogy a bölcsődék esetében nincs körzetesítés, az intézményi férőhelyek kerületi szinten elegendőnek bizonyulnak, azonban – a folyamatos kapacitásbővítés ellenére is – a kerület belső részein még mindig tapasztalható a túljelentkezés. Az Arató Bölcsődétől egy egység korábban a szomszédos óvodához került, ennek hiánya a Pók utcai lakótelepen a mai napig érezhető. Belső Óbudán a hegyoldali lakópark létesítése miatt kevés a közelben lévő bölcsődei férőhely, a közeljövőben újabb lakóparkok építése miatt ennek fokozódása várható. A problémára az Önkormányzat és az Intézmény folyamatosan keresi a megoldást (a Solymár Bölcsődében és a Makovecz Bölcsődében a játszócsoportok jelenleg csoportszobaként funkcionálnak, a Kelta bölcsődében egy egység szünetel) a meglévő kapacitások és felmerülő igények összehangolása érdekében.

4.2.2 Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ

Az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ szolgáltatásait a székhelyén, valamint három telephelyen, a Gyermek Átmeneti Otthonában és a Családok Átmeneti Otthonában, valamint 10, a Gyvt. 184. § (1) bekezdése alapján bejegyzett szolgáltatási helyen nyújtja.

2016. január 1. óta külön szervezeti egységben működik a szociális és gyermekjóléti alapellátást nyújtó Család - és Gyermekjóléti Szolgálat, valamint a hatósági ügyekkel foglalkozó és speciális szolgáltatásokat és tanácsadást nyújtó Család - és Gyermekjóléti Központ.

A családsegítés keretében végzett szolgáltatások:

- a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzetek miatt segítségre szoruló személyek, családok támogatása,
- adósságkezelési tanácsadás,
- munkavállalási - és pályaválasztási tanácsadás,
- foglalkoztatási koordináció - óbudai jövedelempótló támogatásra jogosultak együttműködési kötelezettségével kapcsolatosan,
- családi- és párkonzultáció,
- közösségi élelmiszerakciók, adományok, programok.

A gyermekjóléti szolgáltatás keretében nyújtott szolgáltatások:

- általános szolgáltatási feladatok (pl. szociális segítőmunka, válsághelyzetben lévő családok, várandós édesanyák és gyermekek gondozása, örökbefogadással kapcsolatos intézkedés, konfliktuskezelés, családlátogatás, esetkonferenciákon és szakmaközi megbeszéléseken részvétel, információnyújtás, hivatalos ügyben segédkezés stb.),
- utcai és lakótelepi szociális munka,
- kapcsolattartási ügyelet,

- kórházi szociális munka,
- pszichológiai- és pszichiátriai tanácsadás (felnőtt és gyerek),
- jogi tanácsadás,
- készenléti ügyelet,
- nyári tábor szervezése,
- közreműködés a szünidei gyermekétkeztetés lebonyolításában,
- adományszervezés,
- mediáció.

Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

2018. szeptember 1-jétől biztosítják a szolgáltatást a Család- és Gyermekjóléti Központban. A hatékony feladatellátás érdekében új csoportot hoztak létre. A segítők - önkormányzati, állami és magánfenntartású - köznevelési intézményekben végzik tevékenységüket. Az óvodai és iskolai szociális segítő a hozzájuk forduló gyerekeknek/ fiataloknak, szülőknek, családoknak és az óvodákban, iskolákban dolgozó pedagógusoknak egyéni, közösségi és csoportmunka keretében nyújtanak segítséget.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység célja:

- az elsődleges prevenció segítése, megerősítése a köznevelési intézményekben
- a veszélyeztetett gyermekek kiszűrése, a veszélyeztetettség megszüntetésében való segítségnyújtás
- a 3-18 éves korosztály szociális jólétének javítása
- egységes szemléleten alapuló szociális segítségnyújtás megszervezése a szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét javító szolgáltatások nyújtása lehetőségeinek maximális kihasználása érdekében
- az észlelő- és jelzőrendszer működésének erősítése
- a tanulók, a pedagógusok és a szülők részére adekvát szakmai segítség nyújtása
- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök munkájának szakmai segítése, kiegészítése

Az óvodai-iskolai szociális segítő tevékenység feladatai:

Gyermekek részére nyújtott szociális és mentális segítségnyújtás

- információnyújtás és tanácsadás – szociális ügyintézésben, jogok és kötelezettségek témakörében, pályaválasztási kérdésekben, és minden ügyben, amivel a gyermek a szociális segítő felé fordul, és a kérdés annak kompetencia-körébe tartozik
- szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek részére adományok közvetítése, szolgáltatásokhoz jutás elősegítése, szociális ügyintézés.
- közvetítés különböző szolgáltatások eléréséhez
- „körön kívül került” gyermekek támogatása
- krízisintervenció
- kommunikációs kompetencia fejlesztésének támogatása egyéni vagy csoportmódszerekkel
- csoportfoglalkozás tartása gyermekek, fiatalok számára (társas kapcsolataik építésének vagy fejlődésének elősegítése)

- a családsegítő és az eszmene dzser munkájának támogatás az intézménybe járó gyermekek eseteiben
- prevenció s és szabadidős programok, csoportok szervezése, vezetése, rendszeres kapcsolattartás a diákokkal, diákcsopottokkal
- érdekvédelem – pl. fegyelmi tárgyalásokon való részvétel

Szülők részére nyújtott szociális és mentális segítségnyújtás

- szülők, családok részére nyújtott tanácsadás, szülőkkel való kapcsolattartás információnyújtás az elérhető szolgáltatásokról, jogokról, a szociális rendszer működéséről, ügyintézésben való segítségnyújtás
- értékeket, normákat közvetítő szerep az iskola és a családok között, közvetítés a szülő és az óvodapedagógus, pedagógus közötti konfliktusban, részvétel a pedagógus és a szülő közötti megbeszélésen
- közvetítés az együttműködők között, szülőcsoport szervezése, vezetése (klubformában vagy eseményhez kötötten)
- részvétel szülői értekezleten, fogadóórán
- részvétel felkérésre a szülői munkaközösségek ülésein
- közvetítés a különböző szolgáltatások eléréséhez
- részvétel a köznevelési intézmény által szervezett családi programok lebonyolításában,
- szükség szerint családi programok szervezése

A köznevelési intézmény részére nyújtott szolgáltatás

- rendszeres kapcsolattartás tanárokkal, gyermekvédelmi felelősökkel, együttműködés kialakítása az intézmény más segítő szakembereivel (team), esetmegbeszélések, szakmaközi megbeszélések szervezése, vezetése
- részvétel a nevelőtestületi ülésen, köznevelési intézmény által szervezett rendezvényeken, projektekben stb.;
- a jogszabályváltozások folyamatos figyelemmel kísérése és az érdekeltek tájékoztatása

Szociális diagnózis

A szociális diagnózis a család szociális helyzetének átfogó vizsgálata alapján meghatározza az igénybe venni javasolt szociális szolgáltatásokat és - ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását - gyermekjóléti alapellátásokat. A jogosultsági feltételek fennállása esetén a szociális diagnózis kötelezi a szociális, gyermekjóléti szolgáltatókat és intézményeket, amelyek kötelesek a szolgáltatásra vonatkozó igényt nyilvántartásba venni.

Fogyatékoságügyi tanácsadás

A 2011-es népszámlálás során országosan 490.578 fő jelezte, hogy valamilyen fogyatékosággal él. Közülük Budapesten 3300 fő él, leginkább szegregált társadalmi környezetben. A családok számára is különleges kihívást jelent, ha a családtagok között fogyatékos személy van, és ellátásukról gondoskodni kell, vagy ügyeik intézésében kell fontos szerepet vállalniuk. Munka

hiányában ugyanis a szociális ellátórendszer jelenti számukra a bevételi forrás lehetőségét, amely azonban gyakran korlátot jelent és tovább erősíti a társadalmi kirekesztődésüket.

A MONTÁZS – projekt folytatásaként 2021-ben a szakminisztérium az Intézményt jelölte ki, a fogyatékosügyi tanácsadás biztosítására Budapest egész budai oldalának vonatkozásában.

2022-ben kezdték meg a fogyatékosügyi tanácsadói tevékenységet a III. kerület Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ Család- és Gyermekjóléti Központjában.

Munkájuk során tanácsadást biztosítanak a fogyatékos személyek (látássérült, hallássérült, mozgássérült, autista, beszéd fogyatékos, értelmi fogyatékos, pszicho szociális fogyatékos) és családtagjaik számára az alábbiak szerint:

- tájékoztatás a helyi szintű szolgáltatásokról, ellátásokról, intézményekről, segédeszközök beszerzési lehetőségeiről Segítség nyújtása helyi szakemberek keresésében, Család- és Gyermekjóléti Központ többi szolgáltatása felé,
- közreműködés hivatalos ügyek intézésében,
- egyének és családok önellátó életvezetési képességének megőrzésében, fennálló problémák kezelésében együttműködés kialakítása,
- munkaerő – piaci szolgáltatások nyújtása megváltozott munkaképességű munkavállalóknak,
- igény esetén sorstársi, hozzátartozói csoportok szervezése, vezetése,
- tanácsadás nyújtása a budai kerületekben működő gyermekjóléti – és családsegítő szolgálatok, valamint központok munkatársai részére, telefonon, elektronikus formában, illetve személyesen,
- szolgáltatások igénybevételeinek segítése,
- közreműködés egyes életvitelt támogató eszközök kölcsönzésében és speciális szolgáltatások közvetítésében.

Gyermekek és Családok Átmeneti Otthona

A gyermekek átmeneti gondozása intézményi háttérét a Gyermekek Átmeneti Otthona biztosítja. Itt olyan családban élő gyermekek teljes körű ellátását nyújtják, akik átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradtak, vagy ellátásuk a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett.

2011. december 1. napjától és 2018. június 1. napjától létrejött megállapodások alapján a Budapest I. kerület és Szentendre Város lakosainak is biztosítják a gyermekek átmeneti gondozását.

A Családok Átmeneti Otthona olyan szülőknek és gyermekeiknek nyújt együttes ellátást, akiknek elhelyezés hiányában a lakhatása nem lenne biztosított.

Családi Közösségi Tér és bűnmegelőzési labirintus

A 2020. június 16-án átadott, Víziorgona utca 10. szám alatt található Családi Közösségi Térben munkaerőpiaci-, pszichológiai- és jogi tanácsadás, csoportfoglalkozások, szociális fodrászat és a bűnmegelőzési labirintus működik.

A bűnmegelőzési labirintus idős korosztálynak áldozatvédelmi, fiataloknak drogprenvenziós szabaduló szobát jelent. Mindkét játékmenet ugyanabban a szobában játszódik, ahol a történet szerint egy nagyszülő egyedül neveli 15 éves unokáját. Az unoka édesanyja külföldön dolgozik, az édesapja börtönben van.

A játék alatt a nagyszülő, vagy az unoka bőrébe bújhatunk kb.1 órára. Az idősebb generáció a napjainkban jellemző trükkös lopásokhoz és csalásokhoz kapcsolódó logikai és egyéb feladatokon

keresztül tapasztalhatja meg, hogy hogyan előzhetőek meg a bűncselekmények, az áldozattá válás és azt is, hogy játszani jó. A játékosok a megoldandó feladatok révén olyan helyzetek elé kerülnek, ahol megtapasztalhatják döntésük következményeit és megoldási alternatívákkal találkozhatnak. A szoba ajtaja a játék alatt nincs kulcsra zárva, ezért nincs bezártság érzés. A cél nem a szobából való kiszabadulás, hanem a feladatok és a történet végigjátszása a rendelkezésre álló idő alatt. A játékmester a játék közben kamerán keresztül figyelemmel kíséri a játékosokat és szükség esetén rávezető segítséget nyújt a továbblépéshez. A teljes program mindkét esetben közel másfél óra, a játékot egy élményekről, tapasztalatokról szóló beszélgetés követi.

Egy alkalommal minimum 3, maximum 6 fő vehet részt, egy korosztályhoz tartozóan, melyre előzetes időpont-egyeztetés után kerülhet sor. A program ingyenes.

A szolgáltatóház működése jelentős előrelépés az Intézmény prevenciós munkájához használt eszköztárában.

A kerületi bűnmegelőzési labirintus második helyezést ért el a Legjobb Önkormányzati Gyakorlatok pályázaton 2021-ben.

2023 végén, 2024 elején megvalósul a drogprevenciós szabadulószoa informatikai háttérének felújítása.

A 2023. évben elindult a prevenciobuda.hu honlap, valamint bűnmegelőzési társas táblajáték fejlesztésére kerül sor, melynek tesztelése és bevezetése a 2024. évben valósul meg.

4.2.3 Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ

Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ fontos szerepet tölt be a fogyatékossgal élő személyek és pszichiátriai betegek ellátásában, állapotuknak megfelelő szolgáltatások, foglalkoztatások működtetésével könnyíti az ellátottak életét, családi és társadalmi integrációját.

A komplex szolgáltatásokat nyújtó intézmény az alábbi feladatokat látja el:

- *Fogyatékosok Nappali Ellátása - (FNE)* - fogyatékos személyek nappali ellátása - 80 férőhely,
- *Pszichiátriai Betegek Nappali Ellátása - (PBNE)* - fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek részére pszichiátriai betegek nappali ellátása - 20 férőhely,
- *Fejlesztő foglalkoztatás* - fejlesztési jogviszony - 30 fő és a munka törvénykönyve szerinti határozott idejű foglalkoztatás - 60 fő,
  - *Támogató Szolgálat - (TSZ)* támogató szolgáltatás: a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén,
  - *Látássérültek Klubja* - 10-12 fő,
  - *Egyéni és csoportos fejlesztések* - a nappali ellátások keretében.

A fogyatékos személyek nappali ellátása felügyeletet, foglalkozásokat, programokat, az étkezés tekintetében reggelit, egyszeri meleg főétkezést biztosít gondozottjainak munkanapokon, strukturált rendben, személyre szabottan. Fizikai állapotromlás esetén gondozási feladatokat is ellát. Az Intézmény keretében foglalkozások zajlanak, amelyek során az ellátottak képességeinek fejlesztése, szinten tartása, életkoruknak, egészségi állapotuknak megfelelő hasznos tevékenységbe való bekapcsolása történik. Az ellátás kapcsán olyan fejlesztő foglalkozások szervezésére kerül sor, amelyek elősegítik a közösségi beilleszkedést, a lehetőség szerinti önálló

életvitelt, a folyamatos munkavégzés és a munkához való viszonyulás pozitív attitűdjét. A szabadidő eltöltéséhez optimális feltételek biztosítottak, megfelelő testi-lelki gondozás mellett

Pszichiátriai betegek nappali ellátása

A pszichiátriai betegek nappali ellátásának célja, hogy az ellátottaknak képességeik szerint biztosítsa a normális napi strukturált rendet, higiénit. Lehetőséget nyújt a napközbeni tartózkodásra, közösségi kapcsolatok kialakítására, terápiás célú beszélgetésekre, egyéni és kiscsoportos foglalkozásokra, relaxációs jellegű pihenésre, kikapcsolódásra.

Lehetőségeket biztosít a szabadidő kulturált eltöltéséhez, megfelelő testi-lelki gondozást nyújt. A pszichiátriai kórképek tág kategóriát jelentenek, ezen belül a rendellenesség típusa szerint megjelölhetők kisebb csoportok. A nappali ellátási lehetőségek mellett külső szakember (pszichiáter) tart rendszeres konzultációt, nyújt terápiás tanácsadást az ellátottak állapotának optimális szinten tartására.

A fejlesztő foglalkoztatás keretében szervezett fejlesztési jogviszony célcsoportja elsősorban a Fogyatékosok Nappali Ellátása középsúlyos értelmi fogyatékos, halmozottan fogyatékos és autista személyek nappali ellátását biztosító egységének ellátottaiból kerülnek ki. A munkaviszonyban foglalkoztatottak a Fogyatékosok Nappali Ellátása enyhe értelmi sérültjei, illetve a Pszichiátriai Betegek Nappali Ellátása tizennyolcadik életévüket már betöltött, de még aktív korú gondozottai.

A fejlesztő foglalkoztatás helyszínei az Intézmény területén találhatóak. A foglalkoztatottak hét helyiségben végzik munkájukat: a Papírműhelyben, a Játékműhelyekben, a Varrodában, a Szövőműhelyben, Kerámiaműhelyben és a Barkácsműhelyben.

A támogató szolgálat nagy szerepet játszik abban, hogy a valamennyi fogyatékosági csoporthoz (látás, hallás, mozgásszervi, értelmi) tartozó személyek minél tovább saját otthonukban élhessenek. A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása. A szolgáltatást a kerületben élő, magasabb összegű családi pótlékban, fogyatékosági támogatásban vagy vakok személyi járadékában részesülők vehetik igénybe.

A Támogató Szolgálat szolgáltatásai: személyi segítség (tanácsadás, esetkezelés, gyógypedagógiai segítségnyújtás, készségfejlesztés, háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, felügyelet, gondozás) és szállító szolgálat. A szállító szolgálat akadálymentesített kisbusszal juttatja el az igénybevevőket a munkahelyükre, oktatási intézménybe, orvoshoz, kórházba, hivatalokba, szabadidős, kulturális programokra, alkalmankénti és rendszeres szállításra is igénybe vehető. A szállítást egy 9 személyes, jogszabályi előírásoknak teljes mértékben megfelelő, akadálymentesített gépkocsi, és ezen kívül egy szintén 9 személyes, nem akadálymentesített kisbusz látja el, amely szabad kapacitás esetén egyéb szállításra is használható.

A szolgálat gyógyászati segédeszköz kölcsönzésre is lehetőséget biztosít.

Jó gyakorlat a „Könyvet házhoz program”, amelynek keretében a mozgásukban akadályozott emberek olvasnivalóhoz jutását térítésmentesen segítik elő a Fővárosi Szabó Ervin kerületi fiókkönyvtárának közreműködésével.

A Látássérültek Klubja 2009 júniusától működik az Intézményben. A klubdelutánra való eljutásban az Intézmény gondozói és szállító szolgáltatása is támogatást nyújt. Az Intézmény havi

rendszerességgel szervez egyéni és csoportos fejlesztéseket, továbbá szülőklubos találkozókat. Rendszeres program az úszás, az énekar, a mozgásfejlesztés, a kutya-, a táncterápia, könyvtáros foglalkozás, a pszichiátriai betegek nappali ellátásában a csoportos mentálhigiénés foglalkozás, egyéni segítő beszélgetés, pszichiátriai tanácsadás. A választható szakköri tevékenységek közé tartoznak többek között a kézműves foglalkozások, színjátszó kör, újság- és könyvolvasás, a társasjáték. Az intézmény életében fontos eseménynek számítanak a nyári táborok. 2022-ben és 2023-ban ismét lehetőség nyílt a régóta várt kikapcsolódásra. Az Óbudai Rehabilitációs Központ ellátottjai az Önkormányzat sóstói üdulőjében nyaralhattak. A táborozás másik helyszíne a Szentendrei Skanzen volt, ahol három napot töltöttek el az Intézmény ellátottjai.

2023-ban az Óbudai Rehabilitációs Központ először vett részt a Sziget Fesztiválon, ahol izgalmas programokkal várták a szigetlakókat.

A nappali ellátás keretében működő színjátszó kör, a Vidám Komédiások nagy sikereket tudhat maga mögött. A csapat 2022-ben és 2023-ban is részt vett a Moravcsik Alapítvány „Ki Mit Tud?” országos tehetségkutató programjára, amelynek keretében a pszichoszociális fogyatékkal élők vers-próza, ének-zene, színjátszás, vizuális művészet, kézművesség és tánc kategóriákban mutathatták be tudásukat. A Vidám Komédiások színjátszás, tánc és versmondás kategóriában is indultak, majd az országos döntőben arany fokozatú minősítést szereztek.

Az Intézmény a fogyatékos emberek és pszichiátriai betegek életminőségének javításáért, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának érdekében biztosítja szolgáltatásait. A szolgáltatások igénybevétele az önrendelkezést, az önálló életvitelt, az egészségügy, a sport és a kultúra elérését, a társadalmi integrációt segíti elő. Ellátásai az adott célcsoport napközbeni tartózkodására, társas kapcsolataira, valamint az alapvető higiéniai szükségletei kielégítésére adnak lehetőséget. Igény szerint az ellátottak napközbeni étkeztetését is megszervezik.

A foglalkoztatásban lévő ellátottak esetében elsődleges szempont az állapotuknak megfelelő munka biztosítása. Már önmagában a rendszeres munkavégzés is sokat javít körülményeiken. A hasznos tevékenység és a közösséghez tartozás olyan stabil háttérrel jelent, amelynek köszönhetően elkerülhető a magány és elszigeteltség, javulnak a szociális készségek és az önértékelés. A nyílt munkaerő-piacra történő kihelyezésük fogyatékoságukból és pszichiátriai betegségükből adódóan nehezített, de lehetőség szerint az Intézmény támogatja szándékuk megvalósulását.

Az Intézmény hagyományos rendezvényei: az Óbudai Kulturális Központban a Tavaszi Gála és a Fogyatékos Emberek Világnapja, a TVE sportpályán az Óbudai Rehab Atlétikai Kupa. Az események jó alkalmat nyújtanak a találkozásra az értelmi fogyatékosággal élő embereket ellátó szociális nappali intézmények ellátottjai részére.

Az Önkormányzat a munka színvonalasabbá tétele érdekében, saját forrásból, a jogszabályban előírt munkatársi létszám fölötti foglalkoztatást teszi lehetővé.

4.2.4 Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény

Az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény integrált formában biztosítja Óbuda-Békásmegyer nyugdíjas lakosságának magas színvonalú szociális ellátását 11 telephelyen.

Nappali ellátást (idősek klubjai), szociális étkeztetést, házi segítségnyújtást, biztosít, valamint a „Derús Alkony” Gondozóházban átmeneti elhelyezésre nyújt lehetőséget. A kötelezően ellátandó

feladatokon túl önként vállalt feladatként működteti az Otthoni Szakápolási Szolgálatot, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és a 24 órás gondozószolgálatot a nyugdíjas házakban.

A szolgáltatások gazdag választéka rendszeresen ad választ az idős emberek különböző szükségleteire, nagy hangsúlyt helyezve a tíz idős klubjában zajló preventív tevékenységekre.

Az idős nappali ellátást nyújtó klubjai 10 helyszínen, összesen 1020 fő számára biztosítanak térítésmentesen változatos szolgáltatásokat. A klubok olyan népszerűek, hogy a jelentkezőknek sok esetben várakozniuk kell a felvételig. A programok, illetve rendezvények egy része nyilvános, így azok nemcsak a klubtagok, hanem a kerületben élő és érdeklődő nyugdíjas lakosok számára is szabadon látogathatók.

A klubok célkitűzése, hogy a felmerülő igényekre a szolgáltatások széles körének biztosításával, magas színvonalon reagáljanak és garantálják az óbudai nyugdíjas korú lakosok szociális és mentális biztonságát.

A napközbeni ellátást biztosító szolgáltatás elsődleges célja a hiányzó emberi kapcsolatok pótlása, a magány, az egyedüllét megszüntetése és a tétlenséggel járó káros hatások megelőzése, illetve ennek a folyamatnak a megállítása. A koronavírus járvány alatt még inkább beigazolódott, milyen nagy jelentősége van a nappali ellátás terén végzett szociális munkának, amely elsősorban a prevencióra fókuszál. A szolgáltatás olyan biztonságot nyújt az idős emberek számára, melynek révén kiküszöbölhetők, vagy legalábbis minimalizálhatók a fizikai és lelki eredetű betegségek.

Az ÓSZSZI küldetésének tekinti, hogy sokoldalú, színes programkínálatával felkeltsse a kerületben élő idős korosztály figyelmét klubjai iránt. A klubrendezvényeken, foglalkozásokon történő részvétel, az örömteli együttlét erősíti a közösség tagjai között az összetartó erőt, támaszt nyújt, erősíti az önértékelést és segíti az idős embereket abban, hogy a mindennapi életüket kiegyensúlyozottan, magabiztosan élhessék. A nappali ellátás prevenció szempontból is fontos, mert biztosítja az idős emberek testi- lelki-szellemi képességének és állapotának fenntartását, harmonikus életvitelük megteremtését és a tétlenséggel járó káros hatások megszüntetését. Az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény sokszínű, változatos programjaival lehetőséget nyújt a közösségi együttlétre, a kikapcsolódásra, az aktív szabadidős tevékenységekre, az egészséges testmozgásra, a kulturális igények kielégítésére, az egészség prevencióra, a szórakozásra, a tanulásra. Az Intézmény célja, hogy egyre több idős ember vegyen részt a programokon, érezze jól magát és találjon támogató közösségre az idős klubjaiban.

Nagyon fontos szempont a programok, foglalkozások tervezésénél, hogy azok az idős emberek napirendjébe beilleszthetők, tervezhetők legyenek és rendszerességet biztosítsanak számukra. A klubprogramok különböző gyakorisággal kerülnek megtartásra: vannak heti, kétheti és havi rendszerességgel szervezett programok.

„Kávéház” program: Az idős klubjaiban minden hét elején tartanak ilyen programot, amelynek keretén belül a klub vezetője, koordinátora tájékoztatást ad az adott hét tervezett programjairól, rendezvényeiről, illetve a klubtagokkal együtt értékelik és átbeszélik az előző hét eseményeit.

„Programforgó”: 2022 elején került bevezetésre ez az új innovatív programsorozat, amellyel az ÓSZSZI mind a tíz telephelyen működő klubjában elérhetővé vált ugyanaz a program, előadás. A „Programforgó” bevezetésével a távolságok, a fizikai-, testi akadályok és egyéb problémák már

kevésbé gátolják a klubtagokat, illetve érdeklődőket abban, hogy eljuthassanak a szellemi, illetve mentális jólétet támogató programokra és minden nappali ellátást nyújtó kerületi klubban ugyanolyan színvonalú szolgáltatásban részesüljenek. Az új rendszer az ÓSZSZI munkatársak számára is ösztönző, motivációt adó tevékenységgé vált.

Havi szinten került bevezetésre az a közös élményszerző program, a „Programforgó” keretében, melyben különböző kulturális intézményeket, épületeket, illetve kiállításokat fedeznek fel együtt a klubtagok.

„Hegyen-völgyön, Óbudán” program: Cél, hogy azok számára, akik egyedül nem mernek kimozdulni otthonról, a közösség, valamint a vezetés biztonságát nyújtsa az intézmény, ezzel bátorítva a szabadtéri programokon történő részvételre, és a kerület tájainak megismerésére az óbudai nyugdíjasokat.

Kutyaterápiás foglalkozás: 2022 óta több alkalommal nyílt lehetőség arra, hogy egy terápiás kutyával, illetve gazdájával az idősök megismerkedjenek. A kutyaterápiás program célja, hogy a kedvelt négylábú felkeltse az idős emberek érdeklődését, figyelmét, segítségével oldottabbá, nyitottabbá, elfogadóbbá váljanak.

Egészségügyi szűrőnap program: A Szent Margit Rendelőintézettel együttműködve, évi két alkalommal, egyszer Óbudán, egyszer Békásmegyeren.

Online jelenlét: „Klubot a házhoz” facebook csoport megújítása a pandémiát követően „Velünk könnyebb” csoport létrehozása, programok egy része az online térben is elérhető.

Rendszeres, ÓSZSZI központi rendezvények:

Az „Egészséges Ezüstkor”: nagyon népszerű egészség prevenciók rendezvénysorozat.

„Alzheimer Café” programsorozat: a demenciával élők, és családtagjaik, illetve egyéb érintettek, valamint érdeklődők számára jelent rendszeres találkozási és tapasztalatcsere lehetőséget.

„Teadélután” programsorozat: új elemként került be a központi programok közé, egy-egy jeles és ismert személyt hív meg az ÓSZSZI egy kötetlen beszélgetésre, ahol a klubtagok, illetve kerületi nyugdíjas lakosok közönségtalálkozó formájában találkozhatnak a meghívottal.

A Kiskorona Galériában: rendszeresen állítanak ki a kerületben élő képző, illetve iparművészek. A klubokba járók száma nyolcvanöt éves életkor felett jelentősen csökkenni kezd, ebben az életkorban sajnos már sokaknak nehezebb bejárni és részt venni a klubprogramokon, rendezvényeken. Az ÓSZSZI minden esetben ajánlja idős klubtagjai számára a házi segítségnyújtást, a házhoz szállított szociális étkezés igénybevételének lehetőségét, illetve felügyeleti igény esetén az átmeneti elhelyezést, a „Derús Alkony” Gondozóházat.

Szociális étkeztetésben 2023-ban havonta átlagosan 345 fő részesült, 10 helyszínen. Az étkeztetést háromféle módon biztosítja az intézmény, kiszállítással, elviteles és helyben étkezés formájában. Sajnos az étkezők száma az elmúlt években fokozatosan csökkent, részben a térítési díjak fokozatos emelése miatt, másrészt a piaci szolgáltatók sokaságának térnyerése miatt. Azoknak, akiknek egyéb szociális körülményeik miatt nehézséget okoz a jövedelem szerinti személyi térítési díj megfizetése, lehetősége van méltányossági kérelem alapján az étkezési díj mérséklését kérni a polgármestertől. A Polgármester Úr indokolt esetben mérsékelheti, illetve elengedheti a térítési

díjat. 2023-ban összesen 50 fő étkezett méltányossági alapon mérsékelt térítési díjért.

A három *házi segítségnyújtást* végző szolgálat, havonta átlagosan 245 fő számára biztosítja a gondozási-ápolási feladatokat és az önálló életvitel fenntartását saját otthonukban. A házi segítségnyújtás biztosítja az intézményesített idősotthoni elhelyezés helyett, a részben önellátó idősök saját otthonukban történő, egyéni szükségleteikhez mért költséghatékony ellátását.

A házi segítségnyújtás keretében ellátottak sok esetben az idős emberek veszélyeztetett csoportját alkotják. Az egyedül élő igénybevevők aránya mindhárom szolgálatnál magas, ritka a kétszemélyes háztartás vagy a generációk együttélése. Az ellátottak többnyire vagy nem rendelkeznek családi háttérrel, vagy a családjuk a napi munkavégzés mellett csak részleges segítséget, illetve háttértámogatást tud nyújtani. Jellemző a demenciában szenvedő idős emberek számának növekedése, a betegség miatti speciális gondozási szükséglet kielégítése sok esetben okoz nehézséget otthoni körülmények között.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást 2005 óta működteti Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata. 2021 óta az ellátás finanszírozása a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézettel kötött támogatási szerződés alapján történik. Az ÓSZSZI 42 készülékkel biztosítja a segítséget a rászoruló kerületi nyugdíjasok számára.

A kerületben hat *nyugdíjsház* is működik, ahol az ÓSZSZI szakdolgozói biztosítják a 24 órás gondozószolgálatot a bentlakó idős emberek számára. A gondozószolgálat a nyugdíjsházakban lakó idős emberek számára ad a nap 24 órájában folyamatos háttérbiztonságot. Azoknak a lakóknak, akik koruk, vagy egészségi állapotuk miatt az önálló életvitel fenntartásában már segítségre szorulnak, a gondozási szükséglet mértékének függvényében kétszintű szolgáltatási csomagot biztosít az intézmény. Ezzel segítve és biztosítva a környezeti és személyi higiéné fenntartását, a kiegyensúlyozott fizikai és mentális állapot megőrzését, illetve szükség esetén a gondozási feladatok elvégzését.

Az Otthoni Szakápolási Szolgálat iránti igény folyamatos azon lakosok részéről, akik nem szorulnak kórházi szakápolásra, de egészségügyi állapotuk javításához, fenntartásához otthonukban segítséget igényelnek. A várakozási idő lerövidülése és a szakszerű betegellátás megtartása érdekében a szakdolgozói létszámot megnövelték, 4 fő gyógytornász látja el a feladatot.

A szakosított ellátás keretében átmeneti elhelyezést nyújtó „Derűs Alkony” Gondozóház a szociálisan és/vagy egészségileg rászoruló idősök részére átmeneti elhelyezést és szakszerű gondoskodást kínál, figyelembe véve az idős ember szükségleteit, igényeit, valamint az öregedés sajátosságait. A Gondozóházban az engedélyezett ellátotti létszám 56 fő. A pandémiát követően – a közösségi együttlétből eredő esetleges fertőzési lehetőségtől való félelem miatt – csak fokozatosan sikerült a gondozóházat ismét az engedélyezett létszámra „feltölteni”. Ismét várakozási listával működik az intézmény. A szolgáltatást igénybevevők többségükben III.

kerületi lakosok. A gondozottak valamennyien fennjárók, életkorukhoz képest aktívak, többségük átlagos jövedelmű nyugdíjas.

4.2.5 Együttműködés civil és egyházi szervezetekkel

A civil szervezetek nem csupán az állampolgárok jóllétének javítására irányuló tevékenységeket végeznek, feladatokat vállalnak át az államtól, valamint az önkormányzatoktól, hanem az innovációk motorjai, a helyi közösségépítés műhelyei is.

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselőtestületének 9/2009. (III.30.) önkormányzati rendelete Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat és a kerületi civil szervezetek kapcsolatrendszerének egyes kérdéseiről és az egységes pályázati-támogatási rendszerről kimondja: „Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata elismeri és megbecsüli a civil szervezeteknek a helyi közügyek, közszolgáltatások területén végzett munkáját, valamint partneri kapcsolatok kialakítására és megőrzésére törekszik a kerület lakosságának önszerveződő közösségeivel.”

A kerületben több, mint 40 civil szervezet tevékenykedik az egészségügyi és szociális gondoskodás, illetve a gyermek- és ifjúságvédelem, családsegítés területén. Ezek közül számos szervezettel van együttműködési megállapodása az Önkormányzatnak, és többen közülük rendszeres anyagi támogatásban is részesülnek, illetve vannak olyanok, amelyek kedvezményes helyiségbérlet útján kapnak támogatást.

Az alábbi szervezetek az önkormányzattal kötött ellátási szerződés vagy együttműködési megállapodás keretében szociális, illetve gyermekjóléti szolgáltatást nyújtanak.

- Bosco Szent János Ifjúsági Nevelési és Oktatási Alapítvány: hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok társadalmi esélyegyenlőségének elősegítése, szociálisan rászoruló gyermekek vacsoráztatása, valamint részükre ingyenes sportrendezvények, kulturális programok, tehetséggondozó szakkörök megszervezése;
- Budapesti Hidroterápiás Rehabilitációs Gimnasztika Alapítvánnyal eltérő fejlődésű gyermekeket nevelő családok segítése;
- Esztergom-Budapest Főegyházmegye Szent Erzsébet Karitászi Központ: szenvedélybetegek közösségi ellátása;
- Étel az Életért Közhasznú Alapítvány: hátrányos helyzetű családok és egyedülálló személyek ingyenes étkeztetése;
- Gézengúz Alapítvány a Születési Károsultakért: koragyermekkori fejlesztés, a sérült gyerekek és családjaik segítése;
- Hintalovon Gyermekjogi Alapítvány: ingyenes gyermekjogi tanácsadás, jogi képviselet, prevenciós tevékenység;
- Jó Pásztor Nővérek Kongregációja: anyaotthonaikban segítséget nyújtanak a nehéz szociális helyzetű, otthontalanná vált anyák és gyermekeik részére;
- Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Drogambulancia Alapítvány: droghasználat ártalmainak csökkentése;
- Magyar Akupunktúra és Moxaterápiás Egyesület: meridián torna az idősek klubjaiban;
- Magyar Hospice Alapítvány: súlyosan beteg személyek és hozzátartozóik támogatása;

- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület: nappali ellátás hajléktalan személyek részére, utcai szociális munka, étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás időskorúak részére, családok átmeneti otthona, hajléktalanok éjjeli menedékhelye, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, hajléktalanok alapszintű egészségügyi ellátása (mozgó orvosi szolgálat, mozgó tüdőszűrő állomás), gyermekek alternatív nappali ellátása (Játszótér, Játszóház), a szociálisan rászorulóknak természetbeni segélyezése (ruhaneművel, élelmiszerrel, gyógyászati segédeszközzel);
- Magyar Vöröskereszt Budapest Fővárosi Szervezete: segítségnyújtás a nehéz körülmények között élők számára a civil-, az önkormányzati- és az állami szociális hálóban való eligazodáshoz, szociális programok együttműködésben az Óbuda-Békásmegyeri szociális szervezetekkel és intézményekkel, térítésmentes javak osztása;
- Motiváció Alapítvány: munkaerő-piaci tanácsadás;
- Rászorultak Megsegítése Alapítvány: adományok, rendezvények;
- Soteria Alapítvány: pszichiátriai betegek közösségi ellátása.

4.3 A felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések

A 2021-es felülvizsgálat óta eltelt időszakban - a teljesség igénye nélkül - az alábbi felügyeleti szervek végeztek szakmai ellenőrzéseket az Intézményekben.

- Budapest Főváros Kormányhivatala II. Kerületi Hivatala Népegészségügyi Osztálya rendszeres ellenőrzéseket tartott.
- A Magyar Államkincstár az igénybe vett támogatások, a központi költségvetésből származó források elszámolását és felhasználását több alkalommal ellenőrizte.
- Budapest Főváros Kormányhivatala Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya törvényességi ellenőrzéseket végzett.

Az intézmények működése megfelelt a jogszabályokban meghatározott feltételeknek, az esetleg előírt szükséges változtatásokat az intézmények határidőben elvégezték. További eljárásra nem volt szükség.

Cél a jövőben is a jogszabályszerű működés biztosítása, valamint az esetleges hiányosságok azonnali pótlása.

4.4 Kerületi fórumok

Az egyes ellátotti csoportok sajátosságaihoz és igényeihez kapcsolódóan az alábbi fórumok működnek:

- Óbudai Szociális Kerekasztal,
- Óbuda-Békásmegyer Idősek Tanácsa,
- Óbuda-Békásmegyer Fogyműködési Kerekasztal,
- Óbuda-Békásmegyer Áldozatsegítő Szakmai Együttműködési Rendszer,
- Óbuda-Békásmegyer Kábítószerügyi Egyeztető Fórum.

Az Szt. 58/B. § szerint az önkormányzat létrehozta és a Rendelet 111/B. §-a, valamint a 12/2023. (III. 23.) Önk. rendelet 44-45. §-ai alapján működteti a kerekasztalt, amelynek feladata a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott célkitűzések megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére.

Az Óbudai Szociális Kerekasztal - a kerületben működő szociális, karitatív, gyermek - és ifjúságvédelmi tevékenységet ellátó szervezetek, intézmények, öntevékeny csoportok, egyházi közösségek információs szakmai fóruma — 2005. május 3-án tartotta első, alakuló ülését. A kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart, a program az éppen aktuális változás vagy felmerülő probléma megoldása érdekében kerül kialakításra. A résztvevők a szorosabb együttműködés reményében megoszthatják javaslataikat, ötleteiket a kerületi szociális élet valamennyi területével kapcsolatban.

A Szociális Kerekasztal 2022. évi ülésének megtartására 2022. november 30-án került sor, témái a fogyatékosügy tanácsadás és az akkreditált foglalkoztatás voltak. A 2023. évi ülésre 2023. december 4-én került sor, témái a pszichiátriai betegek közösségi alapellátásának bevezetése az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központban és a családon belüli erőszak voltak.

Óbuda-Békásmegyer Idősek Tanácsa

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testülete a kerületben élő idősök iránt érzett elkötelezettsége miatt, 2009-ben létrehozta és folyamatosan működteti Óbuda - Békásmegyer Idősügyi Tanácsát.

Az Idősek Tanácsa az évente meghatározott munkaterv alapján az aktualitások előtérbe helyezésével végzi munkáját. Véleményt nyilvánít az idősök életkörülményeit közvetlenül érintő helyi döntések és rendeletek tervezése során, illetve figyelemmel kíséri azok végrehajtását. Az Idősek Tanácsa tevékenységének célja továbbá, hogy közvetítő szerepet töltsön be a kerületben élő idősödő emberek, valamint a vallási közösségek és a civil szervezetek között. A Tanács 2022-ben és 2023-ban is 2 alkalommal ülésezett.

2022. évben tartott ülések témái:

- Struktúraváltás az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézményben
Előadó: Haskóné Alker Annamária, az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény vezetője
- A nyugdíjas korúak érdeklődésére számot tartó programok az Esernyősbén, szenior szabadidős, sportolási, túrázási lehetőségek a kerületben
Előadó: Halmai Róbert, az Esernyős Óbudai Kulturális és Sport Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója
- Fenntarthatósági Stratégia- Jövőt álló gondolatok
Előadók: Baráth Andrea Osztályvezető, Kiss Katalin Fenntarthatósági Referens (Fenntarthatósági, Ifjúsági, Civil és Nemzetiségi Osztály)
- Lakhatási támogatások Óbudán
- Előadó: Szalai-Papp Liza Főosztályvezető (Lakásügyi Főosztály)
- Advent Óbudán
Előadó: Galambos-Tóth Gabriella Osztályvezető (Rendezvényszervezési Osztály)

2023. évben tartott ülések témái:

- A fővárosi idősellátás helyzete
Előadó: Kovács Tünde Főpolgármesteri Hivatal Szociálpolitikai Főosztály, főosztályvezető
- A pénzbeli és természetbeni önkormányzati támogatások rendszere a kerületben
Előadó: Károly Katalin Szociális Főosztály, főosztályvezető
- A Szent Margit Kórház működése, innovációja
Előadó: Dr. Nagy Mihály Szent Margit Kórház, főigazgató
- Az ÓKK nyugdíjasok számára kínált kulturális és egészségmegőrző programjai
Előadó: Fodor Tamás, Óbudai Kulturális Központ Nonprofit Kft., ügyvezető igazgató
- Bűnmegelőzési tanácsok időseknek
Előadók: Szikszó Sándor r. alezredes, kapitányságvezető és Kardos Zsolt főtörzs-zászlós, BRFK III. kerületi Rendőrkapitányság
- A családon belüli erőszak időskorban, útvesztők, kiutak, megoldások
Előadó: Turgonyi Dániel Absolon alpolgármester
- Pályázatok a fenntarthatóság tükrében
Előadók: Baráth Andrea osztályvezető és Kiss Katalin fenntarthatósági szakértő, Fenntarthatósági, Ifjúsági, Civil és Nemzetiségi Osztály
- Beszámolók: Civil időügyi szervezetek részéről

Óbuda-Békásmegyer Fogyatékosügyi Kerekasztal

A 2011 decemberében alakult Kerekasztal azzal a céllal jött létre, hogy feltárja a kerületi fogyatékkal élők helyzetét, életkörülményeit, feltérképezze a fejlesztés és segítségnyújtás lehetőségeit, elősegítse a területen dolgozó szakemberek, az érdekképviseleti szervek, az érintett fogyatékos személyek, valamint az önkormányzat közti kapcsolattartást. Tagjai a fogyatékosokkal kapcsolatba kerülő és fejlesztésükben, ellátásukban fontos szerepet játszó állami, önkormányzati, civil szervezetek képviselői, a polgármesteri hivatal szakemberei.

A Fogyatékosügyi Kerekasztal 2022. évi ülésének megtartására 2022. november 30-án került sor, témái a fogyatékosügyi tanácsadás és az akkreditált foglalkoztatás voltak. A 2023. évi ülésre 2023. december 4-én került sor, témája a helyi esélyegyenlőségi program felülvizsgálata volt.

Óbuda-Békásmegyer Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)

Óbuda-Békásmegyer Kábítószerügyi Egyeztető Fóruma 2005-ben alakult. Elnöke a helyi önkormányzat képviselőjében a polgármester. Tagjai a fiatalokkal kapcsolatba kerülő és a drogprobléma megelőzésében és kezelésben fontos szerepet játszó állami, önkormányzati, civil és egyházi szervezetek képviselői. A KEF feladata, hogy összehangolja a szenvedélybetegségek visszaszorításban, megelőzésében szerepet játszó intézmények munkáját. Tevékenységét a nemzeti és helyi drogstratégiával összhangban, éves munkaterv szerint végzi. A KEF működésének költsége évek óta pályázati forrásból kerül kiegészítésre.

2022. március 9-én az Óbudai Kulturális Központ Békásmegyeri Közösségi Házban Bűnmegelőzési Szakmai Napot szervezett a KEF és az ÁSZER a kerületi szakemberek és a

lakosság részére.

2022. május 29-én Óbuda Fő terén a polgárőrséggel és a rendőrséggel kitelepülve bűnmegelőzési, drogprevenciós és áldozatvédelmi céllal biztosítottak különböző lehetőségeket az önkormányzat sátrához látogató gyermekek részére a Gyermeknapon.

2022. június 21-én a kábítószer elleni küzdelem nemzetközi napjához kapcsolódóan szervezte ünnepi ülését a KEF.

A 2023. május 18-ai ülésén a szenvedélybetegekkel foglalkozó szakemberek körében végzett helyzetfelmérést.

2023. május 27-én bűnmegelőzési, drogprevenciós és áldozatvédelmi céllal biztosítottak különböző lehetőségeket az önkormányzat sátrához látogató gyermekek részére a Gyermeknapon.

A KEF munkatársai rendszeresen részt vesznek fórumokon, rendezvényeken, konferenciákon, nemcsak résztvevőként, hanem előadóként is. Ezen felül prevenciós programok megvalósításához és felmerülő problémák megoldásához nyújtanak tanácsot, elérhetőségeket továbbítanak.

Továbbra is a tervek közt szerepel az aktuális pályázatok figyelemmel kísérése, illetve a pályázatokon való aktív részvétel.

Óbuda-Békásmegyer Áldozatsegítő Szakmai Együttműködési Rendszer (ÁSZER)

Az Óbuda-Békásmegyer ÁSZER 2015. december 11. napján alakult, a bűncselekmények áldozataivá vált személyek hatékonyabb, helyi szintű segítése érdekében. E rendszer az áldozatokkal kapcsolatba kerülő állami, illetve civil szervezetek tapasztalatainak felhasználásával a bűnmegelőzés, az áldozattá válás megelőzése és az áldozatsegítés hatékonyabbá tétele érdekében olyan keretet biztosít az információáramlás, illetve tapasztalatcsere megkönnyítése érdekében, mely hozzájárul az áldozattá válás, valamint az ismételt áldozattá válás esélyének csökkentéséhez.

2022. március 9-én az Óbudai Kulturális Központ Békásmegyeri Közösségi Házban Bűnmegelőzési Szakmai Napot szervezett a KEF és az ÁSZER a kerületi szakemberek és a lakosság részére.

2022. május 29-én Óbuda Fő terén a polgárőrséggel és a rendőrséggel kitelepülve bűnmegelőzési, drogprevenciós és áldozatvédelmi céllal biztosítottak különböző lehetőségeket az önkormányzat sátrához látogató gyermekek részére a Gyermeknapon.

2022. november 15-én az önkormányzat áldozatsegítő programjához kapcsolódva az Esernyős Szindbád Rendezvénytéren „A párkapcsolati erőszak és a hazai ellátórendszer” címmel tartották meg az ÁSZER ülését.

2023. május 27-én bűnmegelőzési, drogprevenciós és áldozatvédelmi céllal biztosítottak különböző lehetőségeket az önkormányzat sátrához látogató gyermekek részére a Gyermeknapon.

2023. november 7-én az Idősek Tanácsával tartott közös ülést az ÁSZER, amelynek témái között szerepeltek az időseknek szóló bűnmegelőzési tanácsok és a családon belüli erőszak.

5. Költségvetés

5.1 Pénzbeli támogatásokra fordított összeg (eFt)

Feladatok megnevezése	Felhasználás 2021. év eFt	Felhasználás 2022. év	Eredeti előirányzat 2023. év
Rendszeres pénzbeli ellátások			
Óbudai továbbtanulási támogatás	2 953	2 160	5 000
Szociális tanulmányi ösztöndíj	5 146	4 722	8 000
Óbudai lakhatási támogatás	28 296	24 276	31 400
Óbudai betegápolási díj	10 953	8 836	16 800
Óbudai gyógyszer-támogatás	52 163	44 791	60 000
Óbudai hátralekkelési támogatás	3 770	2 522	8 400
Óbudai jövedelemplótló támogatás	2 950	2 279	3 300
Óbudai téli rezsitámogatás	0	11 640	35 000
Összesen:	106 231	101 226	167 900
Eseti pénzbeli ellátások			
Rendkívüli családvédelmi támogatás	12 681	15 128	20 000
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	5 091	8 696	9 000
Temetési támogatás	6 428	4 386	9 000
Méltányos óbudai téli rezsitámogatás	0	356	6 000
Összesen:	24 200	28 566	44 000
Szociális étkeztetés			
Felnőtt étkeztetés	31 143	30 830	36 000
Gyermekétkeztetés	30 085	74 754	155 000
Összesen:	61 228	105 584	191 000
Egyéb szociális ellátások			
Köztemetés	8 508	8 131	8 000
Beiskolázási segély	949	623	2 000
Táborozás (Sóstó)	5 777	14 311	28 000
Burgonya akció	45 339	63 500	100 000
Karácsonyi segély és támogatás	6 497	4 508	6 000
Intézményi karácsonyi csomag	7 000	7 000	7 000
Sérült, fejlesztést igénylő gyermekek	849	767	3 000
100 évesek jubileumi támogatása	827	1 057	2 000
Újszülöttek köszöntése	12 005	26 239	30 000
Gyógyfürdő III. ker. nyugdíjasoknak	0	11 454	36 500
Összesen:	87 751	137 590	222 500
Önként vállalt feladatok			
KEF és egyéb fórumok	668	432	1 500
Védőoltások támogatása	9 838	15 832	15 000
Áldozat segítő program		0	8 000
Muskátli akció		11 888	36 000
Együttműködés a Svábhegyi gyermek gyógyint.	7 527	8 483	10 000
Pályázat gyermek reggeliztetés	0	10 000	0
Egészségügyi kiadvány	0	4 494	0
Összesen:	18 033	51 129	70 500

Mindösszesen:	297 443	424 095	695 900
----------------------	----------------	----------------	----------------

5.2 Intézmények költségvetése (eFt)

Óbudai Egyesített Bölcsődék	Felhasználás 2021. év	Felhasználás 2022. év	Eredeti előirányzat 2023. év
Személyi juttatások	1 124 562	1 421 451	1 460 899
Munkáltatókat terhelő járulékok	203 411	217 797	225 074
Dologi kiadások	234 051	279 009	676 637
Beruházások	1 612	8 356	7 090
Felújítások	0	0	0
Kiadások összesen	1 563 636	1 926 613	2 369 700
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	1 000	0	0
Előző évi költségvetési maradványok igénybevétele	1 617	1 518	0
Működési bevételek	97 159	102 939	122 270
Központi, irányító szervei támogatás	1 465 378	1 822 180	2 247 430
Bevételek összesen	1 565 154	1 926 637	2 369 700

Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény	Felhasználás 2021. év	Felhasználás 2022. év	Eredeti előirányzat 2023. év
Személyi juttatások	623 969	754 686	766 492
Munkáltatókat terhelő járulékok	103 621	105 902	112 277
Dologi kiadások	273 191	317 797	553 732
Beruházások	3 540	9.025	7 737
Kiadások összesen	1 004 321	1 187 410	1 440 238
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	22 010	25 109	22 010
Előző évi költségvetési maradványok igénybevétele	8 619	10 724	0
Működési bevételek	198 390	193 307	226 655
Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0
Központi, irányító szervei támogatás	786 026	966 378	1 191 573
Bevételek összesen	1 015 045	1 195 518	1 440 238

Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ	Felhasználás 2021. év	Felhasználás 2022. év	Eredeti előirányzat 2023. év
Személyi juttatások	207 800	265 689	321 482
Munkáltatókat terhelő járulékok	31 377	33 727	40 611
Dologi kiadások	40 901	57 426	94 555
Beruházások	1 025	2 548	3 955
Kiadások összesen	281 103	359 390	460 603
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	0	0	0
Előző évi költségvetési maradványok igénybevétele	732	1 307	0
Működési bevételek	26 176	34 333	29 586
Működési célú átvett pénzeszközök	0	0	0
Központi, irányító szervi támogatás	255 502	325 506	431 017
Bevételek összesen	282 410	361 146	460 603

Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ	Felhasználás 2021. év	Felhasználás 2022 év	Eredeti előirányzat 2023. év
Személyi juttatások	441 395	540 273	540 296
Munkáltatókat terhelő járulékok	75 992	78 961	79 005
Dologi kiadások	77 716	98 605	239 374
Beruházások	7 016	5 881	8 158
Felújítások	0	0	0
Kiadások összesen	602 119	723 720	866 833
Működési célú támogatások államháztartáson belülről	35 232	20 733	0
Előző évi költségvetési maradványok igénybevétele	2 208	762	0
Működési bevételek	18 000	35 780	14 768
Működési célú átvett pénzeszközök	0	109	0
Központi, irányító szervi támogatás	547 441	667 751	852 065
Bevételek összesen	602 881	725 135	866 833

5.3 Civil és egyházi szervezetek — Szociális Főosztály kiadásai között szereplő — támogatása (eFt)

	2021. év	2022. év	2023. év
Esztergom-Budapest Főegyházmegye Szent Erzsébet Karitászi Központ	500 (2021.07.01-2021.12.31)	1.000	1.000
Gézengúz Alapítvány	4.500 (2021.07.01-2021.12.31.) + az ingatlan használatba adás, közüzemi díj átvállalás	9.500 + az ingatlan használatba adás, közüzemi díj átvállalás	9.500 + az ingatlan használatba adás, közüzemi díj átvállalás
Kék Pont Drogkonzultációs Központ és Drogambulancia Alapítvány	2.000 (2021.07.01-2021.12.31.) + kedvezményes bérleti díj	5.000 + kedvezményes bérleti díj	5.000 +kedvezményes bérleti díj
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület	15.100 (hajléktalan ellátás) + 40.000 (játsszótérek)	16.000 (hajléktalan ellátás) + 45.000 (játsszótérek)	18.320 (hajléktalan ellátás) + 51.525 (játsszótérek)
Soteria Alapítvány	5.000 + kedvezményes bérleti díj	5.000 + kedvezményes bérleti díj	5.000 +kedvezményes bérleti díj
Bosco Szent János Ifjúsági, Nevelési és Oktatási Alapítvány	0	1.000	1.000

Fenti táblázat a 2021-2023. évben együttműködési megállapodás alapján támogatási szerződéssel rendelkező, a szociális és egészségügyi ellátásokban együttműködő civil és egyházi szervezeteket jeleníti meg.

Az egyéb — az Önkormányzattal együttműködő — civil szervezetekről a <https://civil.obuda.hu/> oldalon lehet tájékozódni.

6. 2021 óta elért eredmények

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának továbbra is célja olyan jogszabályi előírásoknak megfelelő, szakszerű és költséghatékony szociális szolgáltatási rendszer működtetése, amely elősegíti a kerületben egyedül élő emberek és családok szociális biztonságának megteremtését. Ennek eszközeként a saját fenntartású intézmények mellett teret enged a civil és egyházi szervezetek feladatellátásának is.

A lehetőségeihez mértén kiemelt figyelmet fordít úgy az eltérő szükségletek egyéni élethelyzethez igazodó kielégítésére, mint a prevenciók célok megvalósítására.

A szolgáltatást nyújtó szervezetek működésének alapelvei a törvényesség, az átláthatóság, a gyakran változó jogszabályi környezethez történő rugalmas alkalmazkodás, az emberi jogok tiszteletben tartása, a gyermekek mindenek feletti érdekének érvényre juttatása, az esélyegyenlőség érvényesítése, a hátrányos megkülönböztetés tilalma, a szolgáltatás központi szemlélet. A korszerű szolgáltatásszervezési elveket követve előnyben részesítik az otthon közeli ellátásokat, a támogatást igénylő személyek saját környezetükben történő gondozását, a személyre szabott segítségnyújtást. Építenek az emberek közötti szolidaritásra, megbecsülik a civil értékeket, együttműködnek a kerületben működő civil szervezetekkel és arra törekednek, hogy a közösség erejét minél inkább hasznosítsák a szociális feladatok ellátása során is.

6.1 A 2021-es felülvizsgálat ajánlásainak teljesülése

A Konceptió 2021-es felülvizsgálata során megfogalmazott javaslatok és azok érvényesülése.

Általános célok, feladatok:

- bizalmon alapuló jó kapcsolat, kommunikáció az ellátottakkal és hozzátartozóikkal a hatékony problémamegoldás céljából;
- ellátotti (hozzátartozói) elégedettség figyelemmel kísérése, felmérések készítése;
- adekváтан reagáló szolgáltatások és támogatások rendszere, amely a gyermekjogok, az ellátotti jogok és a munkavállalók érdekeinek figyelembe vételével válaszolnak a felmerülő szükségletekre és igényekre;
- a szakmai munka színvonalának megőrzése, szakemberek tudásának szinten tartása, fejlesztése, továbbképzéseken és konferenciákon való részvétel;
- az intézmények fejlesztésére, korszerűsítésére, kapacitásbővítésére pályázati lehetőségek monitorozása, pályázatokon való részvétel;
- az óbudai pénzbeli és természetbeni ellátásokhoz források biztosítása;
- az ágazatot érintő helyi rendeletek aktualizálása, harmonizálása a magasabb szintű jogszabályokkal a helyi szükségletek figyelembe vételével;
- jó kapcsolat és együttműködés fenntartása, erősítése a civil és egyházi szervezetekkel;
- a kerületi fórumok ügyszabály szerinti (pl. Szociális Kerekasztal évenként) ülésezése;
- a Szolgáltatástervezési Konceptió kétévenkénti felülvizsgálata;
- a kerületi koncepciókkal összhangban álló szociálpolitika megvalósítása;

- társadalmilag, gazdaságilag és környezetileg fenntartható működés biztosítása, a meglévő szolgáltatások és ellátások tudatos fejlesztése a fenntarthatósági célok mentén;
- az ügyviteli folyamatok digitalizálása, egységes és naprakész adattárház létrehozása a helyben keletkező ágazati adatok könnyebb elérhetősége és áttekinthetősége érdekében;
- az intézmények humán erőforrás gazdálkodásának fejlesztése: egységes toborzási és munkaerő megtartási stratégia kidolgozása és megvalósítása.

A folyamatos és általános célokról, feladatokról elmondható, hogy azok túlnyomórészt megvalósultak.

Az ellátottakkal és hozzátartozóikkal az intézmények jó kapcsolatban állnak. Az intézmények törvényesen, szakszerűen és magas színvonalon működnek, ezt a különböző felügyeleti szervek ellenőrzései is megerősítik.

A gyermekjogok, ellátotti jogok, munkavállalói jogok tiszteletben tartása mellett adekváтан reagálnak a folyamatos és újonnan felmerülő igényekre.

Az intézmények kommunikációs tevékenysége magas színvonalú, honlapjukat folyamatosan frissítik, alkalmazkodnak az új igényekhez. A közösségi felületeken rendszeresen jelen vannak, eseményeikről, tevékenységükről hírt adnak. Az ellátottak elégedettségét figyelemmel kísérik.

A kerületi fórumok ügyrend szerint üléseznek.

A pénzbeli –és természetbeni ellátásokhoz szükséges források folyamatosan biztosítottak, az ágazatot érintő helyi rendeleteket aktualizálása rendszeres.

Pénzbeli - és természetbeni támogatások, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások biztosításával kapcsolatos célok:

Pénzbeli - és természetbeni támogatások

- a pénzbeli – és természetbeni támogatásokhoz való hozzájutás jövedelemhatárának rendszeres, inflációkövető módosítása;
- gyermekes családok támogatási lehetőségének figyelemmel kísérése;
- idősek életkörülményeinek javítása;
- álláskeresőkre történő segítségnyújtás;
- fogyatékkal élők részére történő segítségnyújtás;
- szociálisan legrászorultabbak támogatása;
- lakhatási problémákkal küzdők támogatása.

Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások

Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központban:

- a veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelzőrendszer működésének folyamatos felülvizsgálata, az együttműködők körének rendszeres tájékoztatása;
- a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer használatának áttekintése, a kezdeti tapasztalatok értékelése;
- az óvodai és iskolai szociális segítők csoportjának megerősítése;
- a gyermekek szabadidős tevékenységének bővítése;

- további új munkaerő-piaci szolgáltatások bevezetése;
- közösségi szépségszalon működtetése;
- Családi Közösségi Tér működtetése;
- további együttműködési megállapodások kötése a gyermekek átmeneti otthona férőhely-kihasználtságának növelése céljából;
- a munkacsoportok szakmai identitásának megerősítése.

Óbudai Egyesített Bölcsődékben:

- a sajátos nevelési igényű kisgyermekellátása során a megkésett beszédfejlődés problémájának megoldására a beszédindítás segítségével kompetens szakember jelenlétének biztosítása;
- a bölcsődei szolgáltatások rugalmas biztosítása (pl. férőhelybővítés, speciális/igényekhez rugalmasan alkalmazkodó szolgáltatások bevezetése, a csoportfunkciójának változtatása);
- a gyermekvédelmi munkacsoport működtetése a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvánnyal együttműködve;
- koragyermekkorai fejlesztő szolgáltatások – megkésett mozgásfejlődés, táplálkozási nehézségekkel élők, fogyatékkal élők stb. - felmérése, fejlesztése.

Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központban:

- pszichiátriai betegek közösségi ellátásának megvalósítása;
- szülőklub további megerősítése különös tekintettel az idősödő szülők mentálhigiénés támogatása céljából, valamint szakmai segítségnyújtás az esetleges tartós elhelyezési formák keresésében mind az idősellátás, mind a fogyatékos ellátás tekintetében;
- fogyatékos személyeket segítő támogató rendszer továbbfejlesztése a fogyatékosügy tanácsadóval együttműködve, hogy a családok komplex segítséget kapjanak már a fogyatékos megállapításától kezdődően;
- akadálymentes zuhanyozó létesítése;
- a Támogató Szolgálat gyógyászati segédeszközei számának és választékának bővítése;
- az adminisztrációs terhek csökkentésének érdekében a kor követelményeinek megfelelő nyilvántartási rendszer létrehozása, megvalósításához szükséges megfelelő szakrendszer beszerzése.

Óbudai Szociális Szolgáltató Intézményben:

- az idősek klubjai új foglalkoztatási programjának bevezetése „Programforgó” néven. Ennek keretében a tíz telephelyen működő kluboknak igyekeznek ugyanazt a programot biztosítani, „klubhoz vinni” a színvonalas előadásokat, programokat. Természetesen az egyes klubok saját arculatát, sajátosságait a változások mellett, továbbra is megőrzik. A „Programforgó” bevezetésével a távolságok, a fizikai- testi akadályok, egyéb problémák a jövőben kevésbé lehetnek gátjai annak, hogy az ellátottak, a klubtagok eljuthassanak a

szellemi, illetve mentális jólétet támogató programokra és ugyanolyan színvonalú szolgáltatásban részesüljenek minden telephelyen.

- a gondozottak mentális egészségének megőrzése érdekében szükséges egy mentálhigiénés munkatárs aktív jelenléte;

Hosszú távú célok (3-5 év):

Óbudai Szociális Szolgáltató Intézményben:

- a demens nappali ellátás megszervezése speciális, kis létszámú klub formájában, illetve rövid időszakos felügyelet biztosítása részben pályázati forrásból;
- saját szociális konyha (főzőkonyha) létesítése;
- új idősök klubja létesítése az Aquincumi lakótelepen és/vagy a Bécsi út közelében;
- új telephely létesítése idősök nappali ellátása és házi segítségnyújtás feladatokra Óbuda hegyvidéki területén.

Az ellátási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos célok

Az Szt. 65/F. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a 86. § (2) bekezdés c) pontja értelmében kötelezően biztosítandó a szenvedélybetegek nappali ellátása. A szenvedélybetegek nappali ellátásának biztosítására két lehetőség nyílik, vagy az önkormányzat saját fenntartású intézményében, vagy vásárolt szolgáltatásként (együttműködési megállapodással).

A pénzbeli – és természetbeni támogatások körét a 2022-2023. évben — a bevételek csökkenése ellenére is — sikerült bővíteni, új támogatási formaként az iskolakezdési támogatást és a gyermeket egyedül nevelők támogatása került bevezetésre. A támogatások jövedelemhatárai és a támogatási összeg több alkalommal is emelkedtek.

A családok és gyermekek érdekében tervezett legfontosabb intézkedések megvalósultak:

Sikeresen működik a Családi Közösségi Tér, ami a szociális szépségszalon és a bűnmegelőzési labirintus, valamint a közösségfejlesztési tevékenység helyszínéül is szolgál. Előreláthatólag 2023 végén, 2024 elején megvalósul a drogprevenációs szabadulószoba informatikai háttérének felújítása. 2022-ben megkezdtek a fogyatékosügyei tanácsadói tevékenységet, A gyermek átmeneti otthona férőhely-kihasználtsága megfelelő.

A Solyvár bölcsőde férőhelybővítése sikeresen megvalósult, továbbá már mind a tíz bölcsődében minden gyermek számára igénybe vehető a sószoba. A Hintalovon Gyermekjogi Alapítvánnyal közösen készülő Bölcsődei Gyermekvédelmi Irányelv befejezése folyamatban van.

A fogyatékkal élők és az idősök részére nyújtott szolgáltatások széleskörűek és magas színvonalúak. Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központnál 2023 második felében elkezdődött a pszichiátriai betegek közösségi ellátásának megvalósítása. Elkészült a Szakmai Program és az Szervezeti és Működési Szabályzat módosítása. A közösségi pszichiátriai ellátás a pszichiátriai betegek lakókörnyezetében nyújt segítséget az önálló életvitel fenntartásában, a meglévő képességek megtartásában, illetve fejlesztésében, valamint a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos

figyelemmel kísérését. A Fogyatékos Személyek Nappali Ellátásában nagyobb hangsúlyt kapott a szülőkkel való kapcsolattartás. Ennek egyik formája a Szülőklub, amelynek keretében a témák a szülők érdeklődésének megfelelően kerülnek feldolgozásra. Ez tartalmazza az aktuális jogszabályváltozásokat, gyermekeikkel kapcsolatos teendőiket, saját megélt nehézségeiket és a várható jövőképeket. A folyamatos telefonos és személyes kapcsolattartás mellett 2022-ben és 2023-ban is 2-3 alkalommal szülői értekezlet keretében is volt lehetőség arra, hogy a szülők információkat kapjanak és megbeszélhessék az aktuális kérdéseket.

2022-ben elindult a fogyatékosügyi tanácsadókkal való kapcsolatfelvétel a fogyatékos személyeket segítő támogató rendszer továbbfejlesztése céljából. A szolgáltatás egyik munkatársa rendszeresen biztosít konzultációt az intézmény ellátottjai számára.

A Támogató Szolgálatnál az akadálymentes kisbusz mellett egy 9 személyes, nem akadálymentes kisbusz is biztosítja a szállítást. Ezen kívül új fellépők beszerzésére is sor került. Az adminisztrációs terhek csökkentése érdekében megtörtént a Szocionet telepítése, az intézmény munkatársai elkezdték a program megismerését, a használatával kapcsolatos tájékozódást. A gondozottak mentális egészségének megőrzése érdekében szükséges volt egy mentálhigiénés munkatárs aktív jelenlétének megszervezése, ez megtörtént, egy intézményi mentálhigiénés munkatárs, rendszeresen, heti időbeosztás szerint, mentálhigiénés egyéni segítő beszélgetéseket folytat igény szerint a nyugdíjasházi lakókkal, klubtagokkal, házi segítségnyújtásban részesülő ellátottakkal egyaránt. A tűzoltósághoz közvetlenül jelző tűzjelző berendezés kiépítése a „Derűs Alkony” Gondozóházban 2023 nyarán megtörtént.

A hosszú távú célok vonatkozásában a demens nappali ellátás megszervezése speciális, kis létszámú klub formájában, illetve rövid időszakos felügyelet biztosítása, egyelőre még nem valósult meg, szükségessége nem vitatható, az érintettek számának növekedése miatt az igény a demens nappali ellátás megvalósítására egyre sürgetőbb. Saját szociális konyha létesítése, továbbra is fontos lenne a kerületi szintű étkeztetés színvonalának emelése, illetve gazdaságossági szempontok miatt is. Új idősek klubja létesítése az Aquincumi lakótelepen és/vagy a Bécsi út közelében, még nem valósult meg, de továbbra is szerepel a hosszútávú célok között, mert a lakosok jó része nyugdíjas korúvá vált, ők is szeretnék a lakókörnyezetükben igénybe venni a szociális szolgáltatásokat.

Az ellátási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos cél a szenvedélybetegek nappali ellátásának biztosítása, amelyet vásárolt szolgáltatás keretében kíván megvalósítani az önkormányzat. Több szervezettel is történt kapcsolatfelvétel, előreláthatólag 2024-ben lesz lehetőség a feladat ellátására szerződés kötni.

7. Ütemterv a tervek, feladatok végrehajtásához, szolgáltatások

A jövőben is cél, a magas színvonalú szociális ellátórendszer - a pénzbeli és természetbeni támogatásokkal, valamint a saját fenntartású intézmények által nyújtott kötelező és önként vállalt szolgáltatásokkal – jogszabályoknak megfelelő működtetése, lehetőség szerinti fejlesztése. Az ellátások szervezése és működtetése során támaszt jelentenek a kerületben működő civil és egyházi szervezetek.

Általános célok, feladatok:

- bizalmon alapuló jó kapcsolat, kommunikáció az ellátottakkal és hozzátartozóikkal a hatékony problémamegoldás céljából;
- ellátotti (hozzátartozói) elégedettség figyelemmel kísérése, felmérések készítése;
- adekvátan reagáló szolgáltatások és támogatások rendszere, amely a gyermekjogok, az ellátotti jogok és a munkavállalók érdekeinek figyelembe vételével válaszolnak a felmerülő szükségletekre és igényekre;
- a szakmai munka színvonalának megőrzése, szakemberek tudásának szinten tartása, fejlesztése, továbbképzéseken és konferenciákon való részvétel;
- az intézmények fejlesztésére, korszerűsítésére, kapacitásbővítésére pályázati lehetőségek monitorozása, pályázatokon való részvétel;
- a pénzbeli és természetbeni ellátásokhoz források biztosítása;
- az ágazatot érintő helyi rendeletek aktualizálása, harmonizálása a magasabb szintű jogszabályokkal a helyi szükségletek figyelembe vételével;
- jó kapcsolat és együttműködés fenntartása, erősítése a civil és egyházi szervezetekkel;
- a kerületi fórumok ügyszabvány szerinti (pl. Szociális Kerekasztal évenként) ülésezése;
- a Szolgáltatástervezési Konceptió kétévenkénti felülvizsgálata;
- a kerületi koncepciókkal összhangban álló szociálpolitika megvalósítása;
- társadalmilag, gazdaságilag és környezetileg fenntartható működés biztosítása, a meglévő szolgáltatások és ellátások tudatos fejlesztése a fenntarthatósági célok mentén;
- az ügyviteli folyamatok digitalizálása, egységes és naprakész adattárház létrehozása a helyben keletkező ágazati adatok könnyebb elérhetősége és áttekinthetősége érdekében;
- az intézmények humánerőforrás gazdálkodásának fejlesztése: egységes toborzási és munkaerő megtartási stratégia kidolgozása és megvalósítása.

Pénzbeli - és természetbeni támogatások, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások biztosításával kapcsolatos célok:

Pénzbeli - és természetbeni támogatások

- a pénzbeli – és természetbeni támogatásokhoz való hozzájutás jövedelemhatárának rendszeres, inflációkövető módosítása, lehetőség szerint új támogatási formák bevezetése;
- gyermekes családok támogatási lehetőségének figyelemmel kísérése;
- idősek életkörülményeinek javítása;

- álláskeresőkre történő segítségnyújtás;
- fogyatékkal élők részére történő segítségnyújtás;
- szociálisan legrászorultabbak támogatása;
- lakhatási problémákkal küzdők támogatása.

Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatások

Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központban:

- a veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő és jelzőrendszer működésének folyamatos felülvizsgálata, az együttműködők körének rendszeres tájékoztatása;
- informatikai fejlesztés keretben az összes számítógépes munkaállomás csatlakoztatása a KSZKI hálózatához;
- az óvodai és iskolai szociális segítők csoportjának további megerősítése;
- prevenciós szolgáltatások fejlesztése, bővítése, a prevenciobuda.hu honlap tartalomfejlesztése ;
- kerületi Áldozatsegítő Programhoz kapcsolódó tematikus csoport működtetése;
- kerületi közösségi- és pro bono szolgáltatások körének bővítése - hálózatépítés;
- a Családi Közösségi Tér működtetése – sokszínű közösségi csoport- és programkínálat biztosítása;
- Víziorgona u. 7. szám alatti telephely infrastrukturális állapotának rendezése;
- hétvégi kapcsolatügyelet biztosítása;
- szabadulószoza informatikai hátterének felújítása;
- bűnmegelőzési társasjáték fejlesztése;
- a fogyatékosügyei tanácsadás, ügyfelek igényeihez igazított fejlesztése;
- családterápiás szolgáltatás biztosítása.

Óbudai Egyesített Bölcsődékben:

- a sajátos nevelési igényű kisgyermekellátás során a megkésett beszédfejlődés problémájának megoldására a beszédindítás segítségével kompetens szakember jelenlétének biztosítása;
- a bölcsődei szolgáltatások rugalmas biztosítása (pl. férőhelybővítés, speciális/igényekhez rugalmasan alkalmazkodó szolgáltatások bevezetése, a csoport funkciójának változtatása);
- a gyermekvédelmi munkacsoport folyamatos működtetése a Hintalovon Gyermekjogi Alapítvánnyal együttműködve;
- koragyermekkorai fejlesztő szolgáltatások – megkésett mozgásfejlődés, táplálkozási nehézségekkel élők, fogyatékosokkal élők stb. - felmérése, fejlesztése.

Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központban:

- pszichiátriai betegek közösségi alapellátásának elindítása, az új ellátás biztosítása;
- szülőklub további megerősítése különös tekintettel az idősödő szülők mentálhigiénés támogatása céljából, valamint szakmai segítségnyújtás az esetleges tartós elhelyezési

- formák keresésében mind az idősellátás, mind a fogyatékos ellátás tekintetében;
- fogyatékos személyeket segítő támogató rendszer továbbfejlesztése a fogyatékos ügyi tanácsadóval együttműködve, hogy a családok komplex segítséget kapjanak már a fogyatékos megállapításától kezdődően;
- akadálymentes zuhanyozó létesítése;
- a Támogató Szolgálat gyógyászati segédeszközei számának és választékának bővítése;
- az adminisztrációs terhek csökkentésének érdekében létrehozott nyilvántartási rendszer megismerése, működtetése.

Óbudai Szociális Szolgáltató Intézményben:

- az idősek nappali ellátást nyújtó klubjainak továbbra is magas színvonalon történő működtetése, új programok bevezetése;
- új program bevezetése az idősek nappali ellátásában „Zenés séta a titkok kertjében” zenés, verses műsor-összeállítás 2-3 havonta központi programként;
- Szent Margit Rendelőintézet Egészségfejlesztési Irodával közös projekt a diétetika-gyógytorna program az aktív időskorért;
- még több időskorú kerületi lakos érdeklődésének felkeltése a klubprogramok iránt, közösség-építés, közösségfejlesztés, aktív évek növelése kerületi szinten;
- a közösségi költségvetésben nyertes ÓSZSZI központi, Kiskorona utcai épületének akadálymentesítési munkálatainak kivitelezése.

Hosszú távú célok (3-5 év):

Óbudai Szociális Szolgáltató Intézményben:

- a demens nappali ellátás megszervezése speciális, kis létszámú klub formájában, illetve rövid időszakos felügyelet biztosítása részben pályázati forrásból;
- saját szociális konyha (főzőkonyha) létesítése;
- új idősek klubja létesítése az Aquincumi lakótelepen és/vagy a Bécsi út közelében;
- új telephely létesítése idősek nappali ellátása és házi segítségnyújtás feladatokra Óbuda hegyvidéki területén.

Az ellátási kötelezettség teljesítésével kapcsolatos célok

Az Szt. 65/F. § (1) bekezdés b) pontja, valamint a 86. § (2) bekezdés c) pontja értelmében kötelezően biztosítandó a szenvedélybetegek nappali ellátása.

8. Összefoglalás

A szociális ellátórendszer működtetése a csökkenő bevétel és növekvő feladatok mellett még nagyobb terhet ró az Önkormányzatra. Óbuda-Békásmegyér Képviselő-testülete kiemelt felelősséget érez a szociálisan rászoruló emberekkel kapcsolatban, a velük való szolidaritást, segítségüket fontos feladatának tekinti. Ennek megvalósítása céljából a pénzületi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások széles körét a jogszabályi előírásoknak és az ellátotti igényeknek megfelelően, magas színvonalon működteti.

A koncepció, illetve annak felülvizsgálati anyaga önmagában nem nyújt garanciát a szolgáltatás hatékony működésére. A szolgáltatások és ellátások színvonalának megőrzéséhez figyelemmel kell kísérni az ellátottak visszajelzéseit, ellenőrizni és mérni kell az elégedettség szintjét. Kiemelt fontosságú az újonnan felmerülő szükségletek felderítése és azokra rendszerszintű válaszok adása. Az ellátások és szolgáltatások személyre szabott, rugalmas, költséghatékony megvalósítása teszi lehetővé a modern szociálpolitikát.

A folyamatok felméréséhez és fejlesztéséhez speciális, a minőség folyamatalapú megközelítését előtérbe helyező modellek ismerete is szükséges.

A szociális és gyermekjóléti ellátások minőségének javításához, a szolgáltatások színvonalának emeléséhez elsődlegesen a szolgáltatási elemeket és az azokhoz kapcsolódó folyamatokat, vagyis a munkafolyamatokat kell megfelelő módon kialakítani és szabályozni, amely a legeredményesebben a szervezeti önértékelés és a folyamatközpontú szemlélet meghonosításával képzelhető el. A szervezet egészére kiterjedő felmérés mellett kiemelt figyelmet kell fordítani a részterületek, így a szolgáltatási elemekhez kapcsolódó önértékelésre is, hogy még pontosabb képet kaphassunk az egyes tevékenységek teljesítményéről. A modern infokommunikációs eszközök és közösségi felületek használatával a felmérések gyorsabban és hatékonyabban végezhetőek el, mint a hagyományos adatfelvételi és értékelési módszereket alkalmazva.

A szociális és gyermekjóléti intézmények által nyújtott szolgáltatások minőségének szempontjából kulcsfontosságú a folyamatok feltárása és a hozzá kapcsolódó tevékenységek magas színvonalú ellátása. Az ellátottak szükségletei és a társadalmi környezet fokozott elvárásokat fogalmaznak meg a szociális szakemberekkel szemben, ezért fontos a rugalmasság, a gyorsaság és a folyamatosan javuló szolgáltatási színvonal alacsonyabb költségek mellett.

A szakmai fejlődés új irányai a minőségi szolgáltatásnyújtást helyezik fókuszba, amelyhez alapot kíván nyújtani a jelenlegi koncepció-felülvizsgálat. A dokumentum elkészítésének célja az, hogy a tervek valós jövőképpé formálódjanak és iránytűként segítsék a döntéshozókat és a szakma elhivatott képviselőit a változó igényekhez való alkalmazkodásban.